

Innehåll

Om strategirapporten – syfte och upplägg.....	1
1. Sidas bedömning av strategigenomförandet – en sammanfattning.....	3
2. Översikt av strategisammanhanget.....	4
2.1 Förändringar i strategisammanhanget	4
2.2 Perspektiven	7
2.3 Sveriges roll i strategisammanhanget	9
2.4 Synergier med andra svenska strategier och aktörer	10
3 Resultatredovisning.....	11
Sidas bidrag till förändring på strateginivå	11
3.1 Stödområde 1: Mänskliga rättigheter, demokrati, rättsstatens principer och jämställdhet	14
3.1.1 Mål 1.1: Förbättrade förutsättningar för demokratisk samhällsstyrning, minskad korruption, ansvarstagande och ansvarsutkrävande i de offentliga institutionerna.	14
3.1.2 Mål 1.2 Ökad kapacitet i det civila samhället och oberoende media att utföra sina demokratiska och granskande funktioner.	16
3.1.3 Mål 1.3 Stärkta förutsättningar för jämställdhet och respekt för mänskliga rättigheter, med fokus på kvinnor och flickor.....	17
3.2 Stödområde 2: Jämlig Hälsa.....	19
3.2.1 Mål 2.1 Förbättrad tillgång till god hälso- och sjukvård, inklusive stärkt hållbarhet och kapacitet i hälsosystemet, med fokus på kvinnor och barn.	19
3.2.2 Mål 2.2 Ökad tillgång till och respekt för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter, framförallt för unga människor.	20
3.3 Stödområde 3: Försörjning, miljö, klimat och energi.....	21
3.3.1 Mål 3.1 Förbättrade möjligheter till en hållbar försörjning, med fokus på hållbar livsmedelsförsörjning, produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor, särskilt för kvinnor och ungdomar.	21
3.3.2 Mål 3.2 Förbättrad tillgång till förnyelsebar energi som är socialt och miljömässigt hållbar.	23
3.3.3 Mål 3.3 Förbättrad kapacitet hos aktörer att bidra till miljö- och klimatomässigt hållbarhet.	24
4 Implikationer och rekommendationer	25

4.1	Implikationer för innevarande strategiperiod	25
4.2	Rekommendationer inför kommande strategi	26
Bilaga P6.....		29

Om strategirapporten – syfte och upplägg

Syftet med strategirapporten är rapportera Sidas strategigenomförande till UD. Strategirapporten tjänar som underlag till vårsamråden med Utrikesdepartementet (UD) samt till Regeringskansliets (RK) resultatrapportering. Sida är avsändare och UD är målgrupp för och mottagare av strategirapporten.

Vid sidan av strategirapporten redovisar Sida sin verksamhet till regeringen genom årsredovisningen. Denna inkluderar redovisning från strategigenomförandet på en övergripande nivå per strategi. Strategirapporten går djupare och redogör för strategigenomförandet per strategimål för varje strategi och drar även framåtblickande slutsatser.

Strategirapporten är utformad i enlighet med regeringens riktlinjer för strategier. Strategirapporten ska redovisa, analysera och bedöma resultaten av strategigenomförandet i förhållande till angivna strategimål¹ samt redogöra för implikationer för det fortsatta strategigenomförandet. Vid behov ska rapporten redovisa förändringar i förutsättningarna för genomförandet. Det finns tre typer av strategirapporter och detta är en fördjupad strategirapport som skrivs näst sista året av strategin efter att en fördjupad översyn genomförts. Rapporten redogör för slutsatserna från den fördjupade översynen av strategigenomförandet och sammanfattar genomförandet av hela strategin hittills² (bl.a. analys av resultat per strategimål) samt ger rekommendationer inför kommande strategiperiod. Den fördjupade strategirapporten utgör Sidas huvudtillfälle att lämna rekommendationer till regeringens anvisningar inför ny strategi.

Strategirapporten är en lägesuppdatering av strategigenomförandet och bedömer resultat sedan den senaste strategirapporten. Strategirapporten bygger på det underlag som finns tillgängligt vid tillfället för strategirapportens framtagande (t.ex. rapportering, reserapporter, studier, utvärderingar, analyser och anteckningar från partnermöten).

Kapitel 1 sammanfattar Sidas bedömning av strategigenomförandet per strategimål. **Kapitel 2** ger en översikt av strategisammanhanget och beskriver den kontext (tematisk/geografisk) i vilken strategin genomförs. **Kapitel 3** redovisar resultat från strategigenomförandet. **Kapitel 4** redogör för eventuella implikationer för det fortsatta strategigenomförandet som behöver lyftas till UD samt rekommendationer inför kommande strategi.

”**Trafikljusen**” är Sidas viktigaste signalsystem för att följa hur det går i strategigenomförandet. En bedömning görs för varje strategimål och ger en snabb överblick av nuläget. Bedömningen och motiveringen till denna utgör narrativet i resultatredovisningen (kapitel 3) i strategirapporten. I strategirapporten bedöms två aspekter:

1. **Utveckling mot strategimålet:** Strategimålen anger vad Sidas arbete ska bidra till under en angiven strategiperiod och utgör den huvudsakliga styrningen i strategigenomförandet. Trafikljusbedömning för *utveckling mot strategimålet* används för att få en snabb uppfattning om utvecklingstrender inom de målområden i kontexter där Sida är aktiv. Sidas insatser kan vara med och påverka utvecklingstrender inom de områden där vi är aktiva, men det handlar ofta om större

¹ I de tidigare resultatstrategierna används begreppet *resultat*. Denna mall använder genomgående begreppet *strategimål* i linje med nya riktlinjer för strategier. I resultatstrategierna är resultaten klustrade kring *resultatområden*. Mallen använder dock genomgående begreppet *stödområde*.

² Dvs. från strategins början fram till 15/3.

komplexa och långsiktiga förändringar på nationell, regional och/eller global nivå, där ett stort antal faktorer utanför Sidas kontroll inverkar på utvecklingen i kontexten. Trafikljusbedömningen och färgsättningen motiveras och beläggs utifrån tillgänglig statistik, källor eller rapporter.

Bedömning av utvecklingstrender i kontexten i förhållande till **strategimålen**:

Grön: Utvecklingen går framåt

Gul: Utvecklingen går delvis framåt eller delvis bakåt

Röd: Utvecklingen går bakåt

2. **Portföljens relevans:** Sidas strävan är att sätta samman och upprätthålla en relevant och väl avvägd portfölj i förhållande till utvecklingsutmaningar i respektive strategikontext, strategins mål och Sidas ambitioner avseende förväntade förändringar och resultat. *Portföljens relevans*, dvs. om Sida har satt samman en väl avvägd portfölj av insatser och aktiviteter som bedöms bidra till förändring i linje med strategimålet.

Sida måste löpande justera sin förändringsteori och portfölj utifrån olika aspekter:

(i) föränderlig kontext och sammanhang, (ii) efter den styrning som myndigheten får och (iii) beroende på om aktiviteter inte gett eller förväntas ge resultat. Trafikljusbedömningen och färgsättningen av detta trafikljus beaktar och utgår från dessa aspekter.

Bedömning av **portföljens relevans**:

Grön: Portföljen är relevant

Gul: Portföljen är delvis relevant

Röd: Portföljen är inte relevant

1. Sidas bedömning av strategigenomförandet – en sammanfattning

	2017		2018		2019	
	Mål ³	Portfölj ⁴	Mål	Portfölj	Mål	Portfölj
Mänskliga rättigheter, demokrati, jämställdhet						
1.1 Förbättrad demokratisk samhällsstyrning, minskad korruption						
1.2 Ökad kapacitet i civilsamhället och media att utföra granskning						
1.3 Stärkta förutsättningar för jämställdhet och MR för kvinnor/flickor						
Jämlik hälsa						
2.1 Förbättrad tillgång till god hälso och sjukvård, fokus kvinnor/flickor						
2.2 Ökad respekt för SRHR framförallt för unga människor						
Försörjning, miljö, klimat och energi						
3.1 Hållbar livsmedelsförsörjning, produktiv sysselsättning						
3.2 Förbättrad tillgång till förnyelsebar miljömässigt hållbar energi						
3.3 Förbättrad kapacitet för miljö och klimatmässig hållbarhet						

³ Bedömning av utvecklingen i kontexten i förhållande till **strategimålen**: Grön: Utvecklingen går framåt; Gul: Utvecklingen går delvis framåt eller delvis bakåt; Röd: Utvecklingen går bakåt.

⁴ Bedömning av **portföljens relevans**: Grön: Portföljen är relevant; Gul: Portföljen är delvis relevant; Röd: Portföljen är inte relevant.

2. Översikt av strategisammanhanget

Regeringen fattade beslut om nuvarande strategi för Zimbabwe 6 april 2017. Strategin sträcker sig till 31 december 2021.

**Totalt strategi-
belopp: 1500 MSEK**

**Utbetalat belopp hittills:
861,2 MSEK**

**Antal insatser 2019:
60**

2.1 Förändringar i strategisammanhanget

Det har varit en händelserik strategiperiod i Zimbabwe, med flertalet faktorer som påverkat utvecklingen i landet och därmed också strategigenomförandet. I skrivande stund beräknar WFP att 7,7 miljoner människor lider av otrygg livsmedelsförsörjning, med cirka 5 miljoner på landsbygden och drygt 2 miljoner i landets städer. Antalet drabbade väntas stiga ytterligare under 2020. Den humanitära krisen i Zimbabwe fortsätter att förvärras och landet rankas som ett av fyra länder globalt med sämst indikatorer för trygg livsmedelsförsörjning bland befolkningen. Bland dessa fyra är Zimbabwe det enda land där det inte pågår en utdragen väpnad konflikt. I rapporten från FN:s särskilde rapportör för rätten till mat, från slutet av november 2019, framgår med tydlighet att den pågående humanitära krisen i Zimbabwe väsentligen är ”*man-made*”. Bland annat identifieras den ekonomiska situationen, misskötsel av statliga medel, och omfattande korruption som bidragande orsaker till den pågående krisen⁵.

I november 2017 avsattes president Robert Mugabe i en ”mjuk statskupp”, och efterträddes av sin tidigare vice-president Emmerson Mnangagwa. Den 24 november 2017 svors Mnangagwa in som ny president och en ny regering tillsattes den 1 december 2017. Den nya regimen hade en uttalad reformagenda, med starkt fokus på förnyade relationer med omvärlden, det nya ledorden var ”*re-engagement*” och ”*Zimbabwe is open for business*”. Morgan Tsvangirai, tidigare ledare för det främsta oppositionspartiet MDC-T, avled den 14 februari 2018. Tsvangirai efterträddes, efter interna stridigheter i partiet, av den fyrtioåriga oprövade Nelson Chamisa. Robert Mugabe avled 6 september 2019.

Den första halvan av 2018 dominerades av upptakten till de allmänna nationella valen som hölls 31 juli 2018. President Mnangagwa gjorde ett antal positiva uttalanden om demokrati, yttrandefrihet och att valen skulle vara fria och rättvisa. Flera valobservatörer, inklusive en mission från EU, bjöds in att övervaka valet. Zimbabwe, och den nya regeringen, upplevde en ”smekmånad” med många förhoppningar om förändringar och nya, bättre tider. Aktörer inom civilsamhället upplevde ett ökat intresse från delar av statsapparaten för ett konstruktivt samarbete, och utvecklingen inom demokrati och mänskliga rättigheter gick i en försiktigt positiv riktning under första halvan av året. Civilsamhället och media upplevde ett ökat utrymme. Förhoppningen var att om att valen genomfördes fritt, rättvist och utan våld, skulle det öppna för möjligheter till samarbete med statliga institutioner och möjligheterna att stödja olika reformprocesser. Det fanns inom givarsamfundet en uppfattning om att det kunde finnas öppningar för att genomdriva framförallt ekonomiska reformer och att få igång ekonomin.

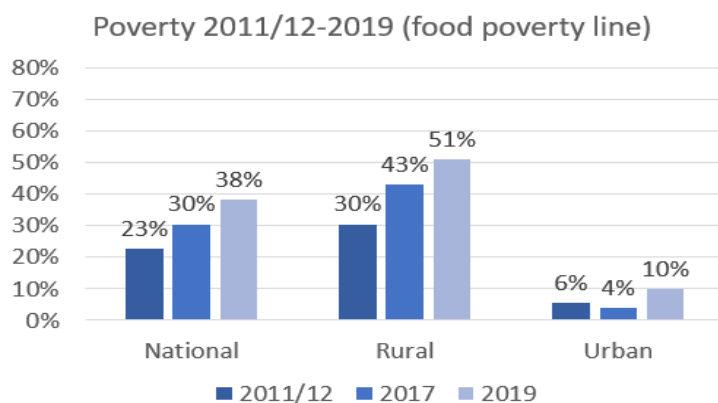
Redan under senvåren 2018 var det dock tydligt att regeringen hade svårt att ”*walk the talk*”. Konkreta reformer med fokus på fördjupad demokratisk utveckling, så som lagändringar i linje med konstitutionen, lyste med sin frånvaro. På valdagen genomfördes valet i stort sett utan anmärkning, men

⁵ Preliminär rapport: Preliminary Observations of the UN Special Rapporteur on the Right to Food. 18-28 November 2019.

två dagar senare öppnade militären eld mot obehäpnade demonstranter och sex personer miste livet. En period av ökade MR-övergrepp följde och under senare delen av hösten märktes en återgång till en hårdare hållning gentemot civilsamhällets aktörer och oppositionen.

I mitten på januari 2019 beslutade regeringen att med omedelbar verkan höja bensinpriset med cirka 150 procent⁶. Beslutet ledde till stor oro i hela landet och *Zimbabwe Congress of Trade Unions* (ZCTU) uppmanade till en nationell tre dagar lång ”stay away”. Syftet med bojkotten var att pressa regeringen att betala anställda i USD för att kunna hantera den eskalerande inflationen. Protesterna slogs hårdhänt ned av polis och militär med bland annat tårgas och vattenkanoner, men också skarp ammunition. Under andra dagen av strejken stängde regeringen av tillgången till internet. I eftermålet av protesterna arresterades över 800 personer och minst 12 dödades. Den negativa utvecklingen vad gäller respekt för mänskliga rättigheter och hot och våld mot människorättsförsvarare har fortsatt under 2019 med 41 dokumenterade fall av bortföranden och tortyr.⁷ Fortfarande har inga åtal väckts mot ansvariga inom säkerhetsstyrkorna eller deras överordnande.

Den ekonomiska krisen som Zimbabwe befinner sig i har successivt fördjupats sedan hösten 2018, med en inflation på över 500% vid slutet av 2019. IMF förutspår en negativ tillväxt som en effekt av regeringens åtstramningspolitik, klimatchockerna, samt den ytterst begränsade tillgången på elektricitet vilket påverkar industri och företagande. Det finns bristande förtroende för de finansiella systemen, inklusive Zimbabwes centralbank som av flera bedömare ses som politiserad. Vardagen för vanliga Zimbawier präglas av kontantbrist och ökande priser på basvaror. Löner för statsanställda lärare och sjukvårdspersonal betalas ut i den elektroniska valutan RTGS som kontinuerligt förlorar i värde gentemot USD. Strejker har utlysts bland lärare, läkare, och sjuksköterskor. I juli 2019 blev det olagligt att handla i USD vilket har drabbat flera företag och industrier. Industriell stagnation leder till en ytterligare ökande arbetslöshet. Cirka fyra miljoner zimbabwier i arbetsför ålder tvingas försöka försörja sig genom den informella sektorn⁸.

Ovan tabell visar hur fattigdomen och en otrygg livsmedelsförsörjning har ökat sedan 2017, både på landsbygden och i städerna.⁹

⁶ Beslutet motiverades bl.a. med behovet av att stävja illegal handel – Zimbabwes bensinpris har varit lägst i hela SADC och mer än hälften av konsumtionen sägs ha sålts vidare till framförallt DRK.

⁷ Data från Zimbabwe Peace Project 2019

⁸ Zimbabwe MDPA 2019

⁹ MINI PICES and Poverty Trends 2017-2019, Världsbanken Zimbabwekontor januari 2020.

Zimbabwe påbörjade ett så kallat *Staff Monitoring Programme* (SMP) med IMF i maj 2019, med avsikten att löpa till och med mars 2020. I normalfallet åtföljs ett SMP av stödprogram eller lån finansierade av givare. Då Zimbabwe fortsatt står i skuld till Världsbanken och andra IFI:er, samt bilaterala långivare i Parisklubben, finns i dagsläget inget stödpaket. I den senaste översynen av SMP (i december 2019) konstaterade IMF att regeringen inte kommer kunna möta kraven enligt nuvarande SMP. IMF undersöker för närvarande möjligheterna till en reviderad SMP som skulle löpa under perioden januari – december 2020. En förutsättning för ett reviderat samarbetsprogram, i ljuset av de ytterligare besparingar som regeringen måste genomföra, är att internationella givare åtar sig stödåtgärder motsvarande ca 500 miljoner USD till landets sociala sektorer. Centralbanken har inte några reserver som kan användas som buffert, och utan nämnda stöd skulle ett besparingsprogram endast bidra till att ytterligare spä på den socioekonomiska och humanitära krisen i Zimbabwe. Bland de större givarna tycks aptiten för nämnda åtagande vara begränsat. Detta måste också ses i ljuset av den reviderade humanitära appellen från december 2019 som är på 715 miljoner USD.

Hälsosektorn har drabbats hårt av den inhemska valutans devalvering gentemot den amerikanska dollarn och den höga inflationen. De strejker som de anställda tillgripit utgör dock bara en del av problemet. Det större problemet består i att staten under lång tid tillbaka inte genomfört tillräckliga investeringar inom hälsosektorn. Flera sjukhus lider av bristande underhåll, ytterst få timmars elförsörjning per dygn, brist på vatten, arbetsmaterial och mediciner. Av de över 600 läkare som strejkat under hösten, har staten avskedat drygt 400 i en motåtgärd som av många anses ha förvärrat situationen för landets patienter ytterligare. I den föreslagna budgeten för 2020 får hälsosektorn 10%, vilket är långt under Abujaöverenskommelsen¹⁰. Att budgeten är satt i RTGS som kommer att förlora i reellt värde betyder att i reella termer är budgeten för sektorn ännu mindre. Givarberoendet i sektorn är hög, ca 80% av budgeten finansieras av givare.

Mödra- och barnadödlighet är fortsatt hög, och den förestående kollapsen inom hälsosektorn kommer att slå särskilt hårt mot kvinnor och barn. Sverige leder koordineringen av givargruppen inom hälsa i Zimbabwe och samarbetar nära EU, UK, US, Globala Fonden samt FN. Med preventiva åtgärder försöker givarna begränsa och minimera ytterligare negativa konsekvenser inom hälsosektorn, men någon uppbyggnad/återhämtning finns knappast i sikte på kort- till medellång sikt. Bristen på tillgång till preventivmedel ökar även oönskade graviditeter, inklusive tonårsgraviditeter, osäkra aborter och spridning av HIV/Aids, samt andra könssjukdomar.

Exempel på den **utbredda korruptionen** i Zimbabwe är uppgifter och anklagelser om en politisering av de humanitära stöd som genomförs av statliga aktörer, och att insatser i områden som utgör oppositionsfästen ofta uteblir.

Trots idoga påtryckningar från FN och givarsamfundet så har regeringen fortfarande inte kunnat, eller velat, leverera varken en plan för hur krisen ska hanteras, eller trovärdiga siffror på hur stor den tillgängliga spannmålsreserven är och hur de ska införskaffa underskottet. Det förefaller i skrivande stund som att reserverna endast kan täcka nödvändiga behov i ytterligare några veckor. Svenskt humanitärt stöd i Zimbabwe under 2019 omfattade 26 MSEK till drabbade efter cyklonen Idai och 34 MSEK mot den utbredda matosäkerheten. Inom ramen för det bilaterala utvecklingssamarbetet stödjer Sverige insatser för att öka motståndskraften hos delar av den zimbabwiska befolkningen genom *Zimbabwe Resilience Building Fund* (ZRBF)¹¹.

¹⁰ Enligt Abujadeklarationen ska länder i Afrika allokera 15% av nationella budgeten till hälsosektorn.

¹¹ Svenskt stöd till ZRBF omfattar totalt 120 miljoner SEK över fyra år och övriga givare till fonden är UK och EU

Den ekonomiska krisen och den minskade motståndskraften bland befolkningen har allvarliga effekter på Zimbabwes **utbildningssektor** och landets unga befolkning. Otillräckliga investeringar och uteblivna löner har lett till att flera lärare uteblir från lektioner och förlorade utbildningstimmar för elever. Den sjunkande ekonomiska förmågan bland zimbabwiska hushåll har även lett till att ca 50 000 skolelever tvingats hoppa av sin utbildning då föräldrarna inte längre har råd med skolavgifter. Detta drabbar framförallt flickor, vilket ytterligare ökar denna grupps utsatthet för olika former av ekonomisk utnyttjande och exploatering. Försämringen inom utbildningssektorn och nämnda avhopp riskerar att få långsiktiga negativa utvecklingsmässiga konsekvenser i Zimbabwe, som är känt för en hög utbildningsnivå.

2.2 Perspektiven

Sida har under 2019 genomfört en **multi-dimensionell fattigdomsanalys (MDPA)**, som blev klar i augusti 2019. Arbetet med en multiddimensionell analys har fortsatt under hösten i arbetet med en halvtidsöversyn av strategin inför den fördjupade strategirapporteringen. Sidas analys pekar på en negativ utveckling inom samtliga tre stödområden i varierande grad. Ljusglimtar finns, men det är tydligt att fattigdomen och sårbarheten för stora delar av den zimbabwiska befolkningen ökar. En femtedel av zimbabwierna lever på mindre än 1,9 USD per dag¹². Att sätta mat på bordet har blivit allt svårare för majoriteten av befolkningen vilket har resulterat i ökade negativa överlevnadsstrategier.

En insikt i samband med arbetet med MDPA:n och den portföljanalys som gjorts, för att se hur portföljen relaterar till de olika dimensionerna av fattigdom i Zimbabwe, är att fattigdoms- och rättighetsperspektiven går hand i hand i flertalet insatser, och många av de insatser som Sida stöder svarar mot flera av dimensionerna, samt att rättighetsperspektivet och jämställdhet går som en röd tråd genom portföljen. De målgrupper som prioriteras inom samtliga tre stödområden och som identifierats som mest sårbara i Sidas MDPA, är kvinnor, framförallt unga och boende på landsbygden, samt unga generellt, framförallt unga arbetslösa. En ytterligare sårbar grupp är före detta jordbruksarbetare på de tidigare kommersiella farmarna som ofta lever som internflyktingar.

Fattigdomsperspektivet

En genomgående ansats under strategiperioden har varit att hitta synergier mellan insatser som har bäring på fler än ett stödområde, vilket har bidragit till ett tydligare multidimensionellt perspektiv på fattigdom i portföljen. Utifrån fattigdomsbilden i landet har ett ökat fokus lagts på samarbeten med insatser i eftersatta områden som till exempel Matabeleland och Manicaland¹³. Ett exempel på hur Sida arbetar med de mest sårbara utifrån MDPA:n är under stödområde 2, genom att ge stöd till bekämpandet av könsrelaterat våld eftersom våldet dels bromsar den ekonomiska utvecklingen, samt begränsar kvinnors och flickors tillgång till utbildning, hälsovård, och försörjningsmöjligheter.

Rättighetsperspektivet

I en kontext där det demokratiska utrymmet krymper är rättighetsperspektivet centralt i alla våra insatser. Sida har arbetat aktivt för att stärka stödet för mänskliga rättigheter, både vad det gäller politiska och ekonomiska och sociala rättigheter. Exempel är stöden till *Population Services International*¹⁴ och *Population Services Zimbabwe/Marie Stopes*¹⁵ med fokus på att öka rätten till hälsa och SRHR för

¹² Great Zimbabwe, Alternative Prospects. Institute for Security Studies August 2019 p9. Data från Världsbanken och International Futures.

¹³ Exempel är Practical Actions *Green Economic Development*, insatsnummer 11266; Diakonias *Enhancing Democratic Local Governance*, insatsnummer 12302; We Effects *Green Enterprise Business Development*, insatsnummer 12065.

¹⁴ Insats 11802

¹⁵ Insats 11800

framförallt kvinnor, stödet till GALZ¹⁶ för att stärka HBTQ-personers rättigheter, samt stöd till tio MR-organisationer under IOM:s paraply¹⁷. Under året har Sida berett nya stöd till media samt ett brett stöd till flera MR-organisationer. Portföljanalysen visar att 45% av alla insatser har demokrati och mänskliga rättigheter som huvudsyfte och 50% som delsyfte.

Jämställdhetsperspektivet

Jämställdhetsperspektivet används i samtliga beredningar och merparten av alla insatser grundas på en jämställdhetsanalys och fokuserar på ojämlikheter mellan grupper t.ex. pga. av kön, sexuell läggning och socioekonomisk status. Strategiportföljen har ett starkt jämställdhetsfokus med 23% respektive 70% av insatserna som har jämställdhet som huvud- och delsyfte. Portföljen har vidare ett starkt fokus på unga, och särskilt unga kvinnor. Sverige har också gått i bräschen vad gäller att stödja insatser som arbetar med män och pojkar för att förändra attityder och normer. Som exempel anordnade Sida en workshop i mars 2018 där metoder för att förändra könsnormer och attityder i samhället diskuterades. Ett 30-tal civilsamhällesorganisationer tillsammans med FN-organ deltog och seminariet ledde till en ny insats inom SRHR, genom samarbete mellan ett flertal av de närvarande civilsamhällesorganisationer. Portföljen för hållbar försörjning och resiliens har huvudsakligen kvinnor och unga som målgrupp. Exempel på resultat inom resiliensstödet är integration av jämställdhets- och ungdomsfrämjare för att genom förändring av normer och attityder stärka kvinnors och ungas ställning inom jordbruket. Över 65% av målgruppen för resiliensstödet är kvinnor.¹⁸

Under hösten 2018 ledde Sida en kampanj mot könsrelaterat våld "*Because I'm a Man*". Syftet med kampanjen, som lyfte fram 16 framstående zimbabwiska män, var att öppna för en debatt med män som protesterar mot könsrelaterat våld såsom aga, barnäktenskap men också annat våld i hemmet. Kampanjen fick stor uppmärksamhet i nationella och sociala medier samt bland landets religiösa ledare, vilka hade en ekumenisk gudstjänst i kampanjens namn där ambassaden var huvudtalare.

Sida anordnade ett seminarium om menshälsa under våren 2019, där ett stort antal civilsamhällesorganisationer deltog. Dessa formade sedan ett nätverk som påverkade ett regeringsbeslut om att skattebefria menshygienprodukter. Sida har också samarbetat med olika mediaaktörer och lokala *influencers* för att öka påverkan och budskapen inom SRHR och könsrelaterat våld. Exempel på dessa finns under 3.2.2.

Konfliktperspektivet

I ljuset av den politiska, ekonomiska och sociala ojämlikheten i det zimbabwiska samhället är konfliktkänslighet av stor vikt vid bedömning av programförslag och samarbetspartner. Under 2019 har Sida haft ett ökat fokus på konfliktperspektivet, bland annat genom en BBE-tjänst med fokus på jämställdhet och konflikt. Exempel på partnerorganisationer med specifik inriktning på fred och försoning är *Ukuthula*¹⁹ som i försonande syfte främjar aktiv omprövning av begrepp kopplade till demokrati, ungdomar, kön, utveckling och våldshistorier i Matabeleland, samt några av organisationerna under stödet genom IOM, till exempel *Zimbabwe Peace Project (ZPP)* och *Human Rights NGO Forum*. Exempel på resultat är mer nyanserade debatter kring meningsskiljaktigheter, och konfliktförebyggande genom att stärka kvinnors och ungdomars deltagande i lokalt ledarskap. 4% av insatserna har konflikt/fred som huvudsyfte och 43% som delsyfte. Sida planerar att öka fokus på konfliktförebyggande insatser framöver.

Miljö/klimatperspektivet

I och med klimatchockerna som Zimbabwe utsatts för under 2019, samt den pågående torkan, kommer

¹⁶ Insats 11767

¹⁷ Insats 11165

¹⁸ Zimbabwe Resilience Building Fund Narrative Report 2018

¹⁹ Insats 11508

miljö/klimatperspektivet vara centralt för utformningen av portföljen framöver. Sida har aktivt arbetat för att tillämpa miljö/klimatperspektivet också inom andra området än stöd inom klimat och resiliens. Ett exempel på detta är stöd till *Culture Fund*²⁰, som bland annat arbetar mot könsrelaterat våld (GBV). Då effekterna av miljöförstöring och negativ klimatpåverkan visat sig öka förekomsten av könsrelaterat våld i vissa områden togs ett miljö/klimatperspektiv med i utformningen av ett nytt program där man inom ramen för att medvetandegöra lokalbefolkningen om GBV också tog med nödvändigheten av att planera för riskreduktion och resiliens inför klimatpåverkan på lokal nivå och då fundera kring det senares effekt på kvinnors utsatthet. Som del av stöd för att bidra till förnyelsebar och hållbar energi kommer har Sida identifierat fem piloter, bland våra partner, som kommer att få bidrag för att installera solenergilösningar för sin verksamhet²¹. 17% av insatserna har miljö/klimat som huvudsyfte och 15% som delsyfte.

I samband med arbetet med MDPA:n har Sida anordnat möten med partner dels för att få input till vår process men också för att förklara Sidas multi-dimensionella fattigdomsanalys och hur den relaterar till rättighets- och fattigdomsperspektiven samt *Leave no-one Behind*. Under 2020 kommer Sida att fortsätta att dela analys med partner. I rådande kontext med en förvärrad humanitär situation kommer Sida att lägga till ett resiliensperspektiv i vår analys, som innefattar samspel med det humanitära biståndet. I en förvärrad konfliktsituation kan också analys utifrån *triple nexus* vara aktuell.

2.3 Sveriges roll i strategisammanhanget

Tabell 1. Givarkontext (Källa: Zimbabwes statsbudget)

Biståndets (totala) andel av statsbudgeten utgör: 17%	Strategins andel av totala biståndet utgör 1,6 %.
Givargemensam samarbetsstrategi är inte aktuellt i Zimbabwe	Status på EU-gemensamprogrammering/WBT: Det finns ännu ingen gemensam EU-strategi men ett arbete har påbörjats under senare delen av hösten 2019.
De fem största givarna (organisationer och/eller länder) är: USAID, Globala Fonden, DFID, EU, Kina	Sverige är den sjätte störste givaren. Av EU MS är Sverige den andra störste givaren. När UK lämnar EU kommer vi att vara den största givaren.

Som femte största bilaterala givare i landet har Sverige en viktig roll att spela, speciellt när UK lämnar EU. Sverige uppskattas generellt för att vara en trovärdig partner, med möjlighet till flexibla lösningar.

Genom stödet till UN RCO har Sverige en särskild och nära relation till FN i landet. Viktiga partner för Sverige är Unicef, UNDP, ILO och IOM. Efter ett byte på posten som RC är förhoppningen att FN kan ta en mer framträdande och kritisk roll i dialogen med regeringen. Sida kommer att fortsätta arbeta aktivt med FN-familjen för att driva på utökat samarbete mellan organen och för att FN ska bli en starkare röst i den pågående ekonomiska, politiska och humanitära krisen. Vidare kommer Sida fortsätta att vara drivande i att finna utvägar ur den hälsokris som pågår, samt delta aktivt i den humanitära koordineringen. Sverige framhåller ett rättighets- och jämställdhetsperspektiv i både verksamheten och i dialog med partners, både inom regeringen, multilateralerna och med civilsamhälles organisationerna.

²⁰ Culture Fund, Culture Actions Proposal, 2017. Culture Fund Narrative Report, 2018.

²¹ Mashambanzou Care Trust, Legal Resources Foundation, TIZ, PSZ och ZESN

Sedan Norge och Danmark stängde sina ambassader (2015 och 2016) i Harare är Sverige ensam kvar som nordisk givare. Norge har ett visst engagemang kvar genom stödet till Väldsbanksfonden *Zimbabwe Reconstruction Fund (Zimref)* men detta är på en låg nivå. Samarbetet med EU-delegationen fungerar bra men då det är få EU MS som har ett bistånd av någon dignitet, och det blir än färre efter Brexit, kommer koordineringen även utanför EU-gruppen bli viktigt. Sida kommer under 2020 tillsammans med EU-delegationen och övriga medlemsstater att börja arbeta med Gemensamprogrammering. Med målet att *Arbeta Bättre Tillsammans* förväntas gemensamanalys liksom inventering och stärkande av gemensamt genomförande att påbörjas. En sekundering från Sida HK till EU-delegationen förväntas bidra och stärka processen. Även länder utanför EU, så som Schweiz och UK kommer att bjudas in.

Sverige deltar i flera givargrupper och har under 2019 varit ordförande i hälsogivargruppen. Från januari 2020 är Sverige ordförande i givargruppen på biståndschefsnivå, den så kallade Fishmongersgruppen.

2.4 Synergier med andra svenska strategier och aktörer

Utanför den bilaterala strategin för Zimbabwe ger Sida stöd med knappt 48 MSEK genom HUM-strategin. Vidare kanaliseras ytterlige stöd genom svenska civilsamhällesorganisationer och deras partnerorganisationer i landet om totalt drygt 3 MSEK. Svenska civilsamhällesorganisationer med verksamhet i Zimbabwe med finansiering från CIVSAM är bland annat Diakonia, We Effect, Plan Sverige, Afrikagrupperna, Forum Syd, IM Sverige, Olof Palmes Internationella Center, PMU, Svenska Kyrkan, och LO-TCO. Projekten ligger i stort i linje med strategins stödområden, bland annat genom mindre projekt på den lokala nivån för att stärka kunskap om mänskliga rättigheter, stärka jämställdhet genom kvinnogrupper, och tillgång till SRHR. Med flertalet partner finns regelbunden avstämning och informationsutbyte, som ambassaden drivit sedan början av 2019, vilket bidrar till synergieffekter i enlighet med de *Gemensamma Åtagandena*.

Synergier med andra strategier inom stödområde 1 (Mr/demo/rättstatens principer/jämställdhet) är främst med de två regionala strategierna för Afrika Söder om Sahara och SRHR, samt den globala strategin för demokrati och mänskliga rättigheter. Ett konkret exempel är stödet från den regionala strategin till *Institute for Security Studies* som under året tagit fram rapporten *Great Zimbabwe: Alternative prospects to 2040*, som varit ett bra stöd för ambassadens analysarbete. Sveriges strategi för stöd genom svenska organisationer i det civila samhället bidrar också till att Sida kan upprätthålla god kontakt med svenska aktörer utöver de som får direktstöd genom landstrategin. Detta föder in i ambassadens arbete med att engagera de svenska biståndsaktörerna i linje med de *Gemensamma åtagandena*. Under 2020 kommer Sida att arbeta med att stärka synergier med strategin för Sveriges regionala utvecklingssamarbete med Afrika söder om Sahara 2016–2021, fokuserat på stöd inom kvinnors politiska deltagande.²² Inom stödområde 2 (Jämlik hälsa) har samverkan också skett med framförallt med den regionala strategin för SRHR där samverkan skett kring stödet till CHAI, det regionala stödet till UNFPA samt andra stöd inom SRHR och HIV/AIDS. Samverkan har också skett med strategin för Sveriges humanitära bistånd, framförallt i samband med cyklonen Idai där insatser från *Rapid Response Mechanism* fick stöd, genom bla PLAN och Unicef.

För stödområde 3 (Försörjning, miljö, klimat och energi) finns synergier främst med den regionala

²² Genom ett projektförslag från IDEA planeras stöd för att öka kvinnors politiska deltagande, bland annat med partner som Gender Links, Padare, och Women in Law in Southern Africa.

strategin för Afrika söder om Sahara, den globala strategin för hållbar ekonomisk utveckling, strategin för Sveriges globala utvecklingssamarbete inom hållbar miljö, hållbart klimat och hav, samt hållbart nyttjande av naturresurser, och strategin för Sveriges humanitära bistånd. Svenskt stöd genom FN²³ i samband med insatser efter cyklonen Idai bidrog till snabb respons med stöd till mat, vatten, WASH och skydd. Sida omallokerade cirka 6 MSEK till Unicef i Zimbabwe med fokus på framförallt barn i det drabbade området. Genom svensk dialog med FN-partner lades också ett extra fokus på stöd mot könsrelaterat våld mot sårbara kvinnor och barn. Utöver stöd genom multilateralerna bidrog svensk humanitär finansiering med 26 MSEK genom civilsamhällesorganisationer, bland annat *International Rescue Committee*, svenska Röda Korset, Svenska Kyrkan, *Action Against Hunger* (ACF) och Plan Sverige²⁴.

Ytterligare synergier finns med den globala strategin för kapacitetsutveckling, partnerskap och metoder som stöder Agenda 2030, bland annat genom att ITP-deltagare från kursen *Media regulation in a democratic framework* är aktivt engagerade i arbetet med anpassning av medialagarna till författningen, och har bjudits in att vara del av den interministeriella arbetsgruppen som finns för anpassning av medialagarna. Sida har också aktivt verkat för att Sidas kapacitetsutvecklingsprogram (ITP) ska inkludera deltagare från Zimbabwe för att ytterligare öka aktörers exponering för miljö- och klimatmässigt hållbara lösningar.

Table 5. Outcome on All Appropriations in the Selected Country/Region (incl. Country Allocation)

	Anslagspost	Utfall 2019 (KSEK)	Avtalad bemyndiganderam (KSEK)
ID03 Partner country ENG	Appropriation	Outcome 2019 (KSEK)	Agreed frame of Outstanding commitments (KSEK)
Zimbabwe	101 Humanitära insatser (7 1:1.1)	56 402	0
	103 Stöd genom svenska organisationer i det civila samh (7 1:1.5)	36 766	6 278
	106 Afrika (7 1:1.9)	358 541	327 987
	113 Kapacitetsutveckling och Agenda 2030 (7 1:1.28)	1 034	0
	Total	452 743	334 265

3. Resultatredovisning

Sidas bidrag till förändring på strateginivå

²³ Bland annat WFP, IOM, UNDP, UNFPA och Unicef.

²⁴ Sverige var tredje största givaren i samband med Idai.

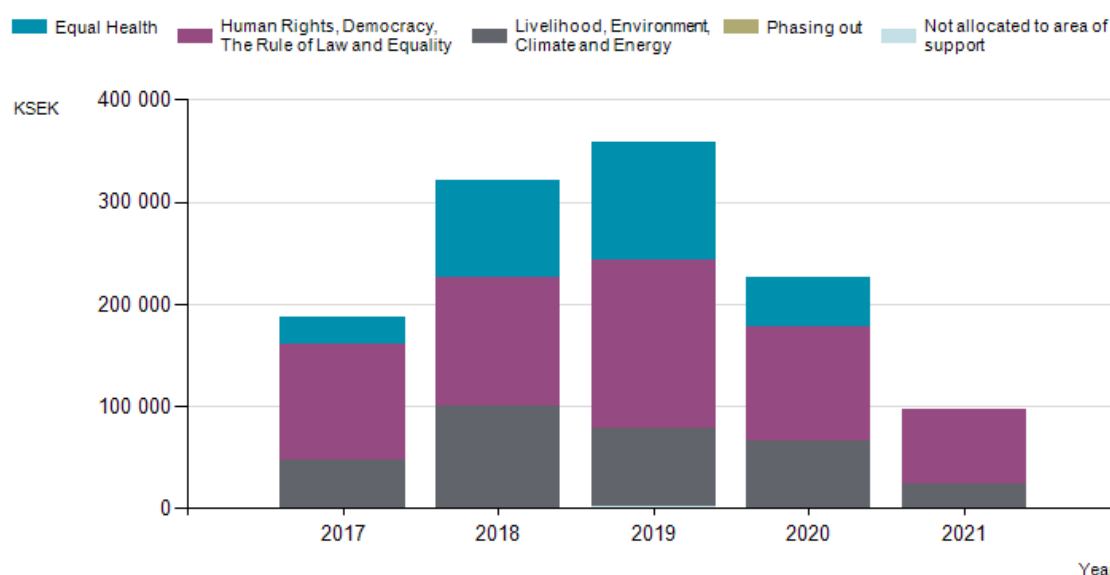
Table 1. Financial Overview 2019 per Area of Support/Objective in Strategy

Strategi	Stödområde	Mål	Utbetalat 2019
Strategy	Areas of Support	Objective	Outcome 2019 (KSEK)
Zimbabwe 2017-2021	Total		358 541
	Not allocated to area of support	Not allocated to result	260
		Total	260
	Human Rights, Democracy, The Rule of Law and Equality	Improved conditions for democratic governance, reducing corruption, responsibility and accountability in public institutions.	45 567
		Increased capacity of civil society and independent media to carry out their democratic and investigative functions	39 505
		Strengthened conditions for equality and respect for human rights, with a focus on women and girls	79 833
		Total	164 904
	Equal Health	Improved access to quality health care, including enhanced sustainability and capacity of the health system, with a focus on women and children.	46 050
		Increased access to and respect for SRHR, especially for young people.	68 595
		Total	114 645
	Livelihood, Environment, Climate and Energy	Improved opportunities for sustainable livelihoods, with a focus on sustainable food security, productive employment with decent working conditions, especially for women and young people.	41 073
		Improved access to renewable energy that is socially and environmentally sustainable.	20 198
		Improved capacity of stakeholders to contribute to environmental and climate sustainability.	17 461
		Total	78 732

Utveckling i Zimbabwe går generellt sett bakåt inom alla stödområden. Detta beror på en rad förhållanden där de övergripande faktorerna är bristen på politisk vilja i reformarbetet som i sin tur

förvärrat den makroekonomiska och humanitära krisen i landet. Utvecklingen under strategimålen går därför mestadels bakåt. Även om portföljerna fortsatt är relevanta finns ett behov av översyn för att anpassa insatserna till den negativa kontextförändringen. Sidas insatser faller oftast under flera strategimål som en del i en medveten strategi att inte låsa specifika insatser i silos då de oftast svarar upp mot flera mål samtidigt. Portföljanalysen under respektive mål innehåller därför insatser som också återfinns inom andra stödområden och strategimål. Utfallet för strategibeloppet mellan strategins tre stödområden för 2019 blev enligt följande: stödområde 1 ”Mänskliga rättigheter, demokrati, rättsstatens principer och jämställdhet” fick ett utfall om 46%; stödområde 2 ”Jämlig hälsa” fick ett utfall om 31%; och stödområde 3 ”Försörjning, miljö, klimat och energi” fick ett utfall om 21%. Under 2019 har ambitionen varit att öka beloppet för stödområde 1, medan övriga två ligger kvar på ungefär samma nivåer, vilket har uppnåtts.

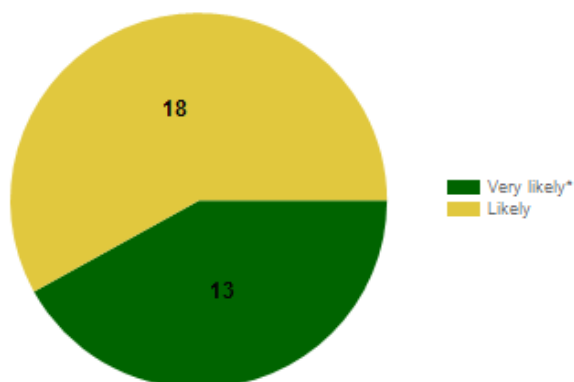
Table 3. Agreed Amounts per Area of Support for the Strategy Period

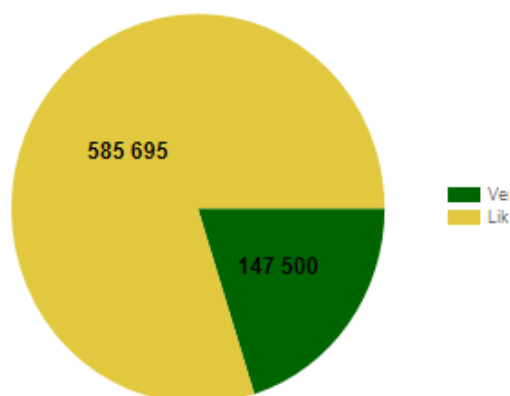
Som visas i tabell 4 nedan uppskattas att 44% av insatserna med *stor sannolikhet* kommer att uppnå sina mål. 56% kommer *sannolikt* att uppnå sina mål. Statistiken är framtagen under hela delen av 2019 och med den instabila situationen i landet, med hög inflation med drastiska prishöjningar på både tjänster och varor, en dåligt fungerande banksektor och parallell valutamarknad där den lokala valutan tappar sitt värde, samt en svårnavigerad politisk kontext, finns det en risk att en större andel av insatserna inte kommer att uppnå sina mål tillfullo. En negativ förändring under 2020 kan inte uteslutas.

Table 4. Assessment of the Likelihood of Achieving the Contribution Objectives²⁵

4.1 As per Contribution

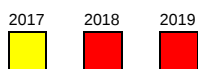
4.2 As per Accumulated Disbursed Amount (K

3.1 Stödområde 1: Mänskliga rättigheter, demokrati, rättsstatens principer och jämställdhet

- i. Mål 1.1: Förbättrade förutsättningar för demokratisk samhällsstyrning, minskad korruption, ansvarstagande och ansvarsutkrävande i de offentliga institutionerna.

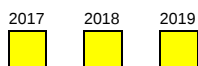
Strategimål

Förutsättningar att nå målet har gått bakåt under 2019 och det finns i dagsläget ingen större förhoppning om förbättrad demokratisk samhällsstyrning och minskad korruption under 2020.

2019 började med grova MR-övergrepp från säkerhetsstyrkorna i samband med de protester som hölls med anledning av det ekonomiska läget. Minst 12 personer dödades och flera hundra arresterades inklusive flera MR-aktivister och parlamentsledamöter från oppositionen. Korruptionen fortsätter vara utbredd i det zimbabwiska samhället. En studie om illegala finansiella flöden inom gruvsektorn visar att stora belopp flödar ut ur Zimbabwe årligen. Oberoende statliga kommissioner, så kallade *Chapter 12 institutions*, har potential att spela en positiv roll i landets utveckling mot målet. Kommissionerna är dock underfinansierade och politiserade, vilket i värsta fall kan leda till att de används för att underminera sina egna mandat.

Portfölj

²⁵ The two pie charts show the assessments of the likelihood of achieving the objectives of the contributions included in the strategy portfolio as per (4.1) contributions and (4.2) accumulated disbursed amount. The data is system-generated and aggregated based on the *Conclusion on Performance (CoP)* in Trac. In connection with the CoP, the question of the likelihood of achieving the contribution objective is answered according to a four-point scale, namely: 1. Very likely, 2. Likely, 3. Not likely, 4. Not appraisable.

Under 2019 levererade 12 insatser²⁶ mot strategimålet. Sidas bedömning är att portföljen delvis fortsatt är relevant, men i ljuset av den utveckling som skett under slutet på 2018 och början på 2019 har det blivit allt svårare att arbeta genom våra partner för att påverka offentliga institutioner för att öka det demokratiska utrymmet och verka för demokratisk samhällsstyrning. Ett exempel är stödet till parlamentet genom UNDP, som fasats ut under 2019. Efter valet 2018 har regeringspartiet ZANU-PF majoritet med än 75%²⁷ i parlamentet vilket har medfört en lamare debatt och att parlamentets översynsfunktion minskat²⁸. Exempel på resultat som uppnåtts under projektet är dock ökad IT-kompetens för ledamöter och en stärkt kapacitet i de parlamentariska utskotten. Bland annat har projektet finansierat arbetet med en genomlysning av statsbudgeten, vilket resulterade i välgrundade kommentarer på budgetallokeringen.²⁹ Generellt har dock det viktiga arbetet med att justera lagar i linje med författningen gått långsammare än önskvärt och lagar som är politiskt känsliga har under projektperioden inte prioriterats av regeringen och därmed inte heller kunnat behandlas av parlamentet.³⁰

Stödet till *Zimbabwe Election Support Network (ZESN)*³¹ har under 2019 bland annat bidragit till framarbetandet av förslag till en ny vallag från civila samhället som presenterats till parlamentet. ZESN har vidare tagit fram ett antal positionspapper om reformer inför valet 2023, följt hur valmyndigheten och regeringen följt upp rekommendationerna från valobservatörsrapporterna från 2018, samt observerat och rapporterat på de fyllnadsval som skett under perioden, och genomfört väljarutbildning inför dessa.³² Genom kärnstöd till organisationen *Veritas* stöder Sida initiativ för att bidra till ökad transparens av arbetet i parlamentet, ett mer opartiskt rättssystem, och ökad respekt för mänskliga rättigheter. Veritas fungerar som informationskälla för flera MR-organisationer och givare. Under året har Veritas satt upp en helpdesk som ger kostnadsfria råd och rätts hjälp för kvinnor.³³ Stödet till *Zimbabwe Reconstruction Fund (Zimref)*, genom Världsbanken, har under perioden bidragit till resultat bland annat inom lagstiftning för att förenkla företagande, programbaserad budgetering, samt att sex ”one stop shops” har inrättats för offentlig finansiell styrning på lokal nivå. Zimref har också bidragit till metodstöd och datainsamling för *Poverty Income Consumption and Expenditure Survey (PICES)* samt till att modernisera offentlig upphandling.³⁴

²⁶ Insats: 11774 TI Z: Coalition Against Rampant Corruption II 2018 – 2021, Insats:11801 RWI Zimbabwe Human Rights Capacity Development Prog 2019-2021, Insats: 12062 ICLD- Capacitating Local Leaders Zimbabwe, Insats: 12302 Diakonia: Enhancing Democratic Local Governance, Insats: 12390 Veritas/Firinne trust - core support, Insats: 12559 UNRC ZUNDAF 2019-2021, Insats: 12789 FOJO/IMS ZimMedia21, Insats: 12794 Internews media programme Zimbabwe, Insats: 13713 PACT Study Illicit Financial Flows in Zimbabwe's Agricultural Sector, Insats: 52120084 UNICEF Health Development Fund 2016-2020, Insats: 52120089 ZESN Voter Education, Insats: 52120092 Legal Resources Foundation 2016-2020: Access to Justice Programme.

²⁷ Uppdelningen i parlamentet är 119 och 75 representanter för ZANU-PF vs MDC

²⁸ Parlamentet visar också på den ökade politiska polariseringen då parlamentariker från oppositionspartiet MDC, i protest mot valutgången bojkottat alla möten där som leds av presidenten, och parlamentariker från ZANU-PF har svarat med att bojkotta arbete i vissa av de utskott som leds av MDC.

²⁹ 1st Quarterly Progress Report 2019 for the Multi-Donor Support Programme for Parliament and Office of the Auditor General in Zimbabwe

³⁰ Sammanlagt har 154 lagar justerats och 52 kvarstår. 2018 Annual Report Multi-Donor Support Programme for Parliament and Office of the Auditor General in Zimbabwe

³¹ Insats 52120089

³² Sida 3rd Quarter Progress Narrative Report 2019, ZESN

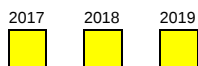
³³ First Narrative Report, Veritas Firinne Trust. 2019

³⁴ Zimref Annual Bi-Report January – June 2019

Under 2019 gavs organisationen PACT stöd för att utföra en studie om olagliga finansiella flöden (*illicit financial flows* - IFFs) i jordbrukssektorn, efter avslöjandet om omfattande korruption inom ramen för *Command Agriculture*-programmet där 3 miljarder dollar har spenderats utan adekvat redovisning. Detta är ett led i ambassadens anti-korruptionsarbete.

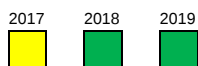
ii. Mål 1.2 Ökad kapacitet i det civila samhället och oberoende media att utföra sina demokratiska och granskande funktioner.

Strategimål

Efter det oproportionerligt våldsamma svaret från regeringen mot demonstrationerna efter valet och i januari 2019 har regeringen fortsatt med en hårdare ton mot civilsamhället och även anklagat vissa organisationer för att, i maskopi med ”västliga agenter”, ha en ”*regime change agenda*”. I maj 2019 arresterades sju människorättsaktivister, vid sitt återvändande till Zimbabwe, efter att deltagit i en workshop om icke-vålds manifestationer på Maldiverna. Hösten 2019 har sett ett flertal MR-aktivister bortförda av maskerade personer, och sedan dumpas efter att de misshandlats och torterats. Bedömningen är att det politiska våldet har förvärrats under det senaste året. Det är troligt att regimen kommer att fortsätta reagera hårt mot protester mot den svåra ekonomiska situation som landet befinner sig, då den är hårt pressad och lösningar inte finns i närtid. Under senare delen av 2019 har Sida fått oroande rapporter om att tidigare oberoende media till större grad blivit ”*co-opted*” av regeringspartiet, och att så kallad ”*brown envelope journalism*” ökar vilket har stora implikationer för hur media kan utföra sin demokratiska och granskande funktioner.

Portfölj

Under 2019 levererade 11 insatser³⁵ mot strategimålet. Ambassadens bedömning är att portföljen är relevant men behöver stärkas för att möta ett hårdnande klimat. Paraplystödet till ett flertal nyckelorganisationer inom mänskliga rättigheter genom IOM har under 2019 bidragit till att över 63 300 personer som utsatts för MR-övergrepp fått hjälp³⁶. Sidas stöd till Raoul Wallenberg Institutets ”*Zimbabwe Human Rights Capacity Development Programme 2019-2021*” har fört samman 83 personer från en rad sektorer, lokala myndigheter, kommissioner, civilsamhället, och akademien för att främja mänskliga rättigheter i sina respektive institutioner och samhället i stort. I en kontext där regeringen visar bristande respekt inför demokratiska principer och upprätthållandet av rättsstaten så blir stödet till aktörer på lägre nivå än viktigare. Även om det i dagsläget är svårt för media och civila samhället att granska och utöva ansvarsutkrävande så är det viktigt att upprätthålla en viss kapacitet för nyckelaktörer att kunna kritisera makten, och i förlängningen uppnå förändring i linje med målet. Således bedöms Sidas stöd till insatser, som syftar till att stärka oberoende medias kapacitet att

³⁵ Insats: 11165 IOM Zimbabwe 2017 - 2020. Human Rights Monitoring, Protection and Promotion, Insats: 11316 Women's Coalition of Zim: Strengthening Women's Advocacy for Inclusive Governance, Insats: 11508 UKUTHULA TRUST: Deepening Democracy in Zimbabwe, Insats: 11774 TI Z: Coalition Against Rampant Corruption II 2018 – 2021, Insats: 11801 RWI Zimbabwe Human Rights Capacity Development Prog 2019-2021, Insats: 12390 Veritas/Firinne trust - core support, Insats: 12559 UNRC ZUNDAF 2019-2021, Insats: 12789 FOJO/IMS ZimMedia21, Insats: 12794 Internews media programme Zimbabwe, Insats: 52120089 ZESN Voter Education,

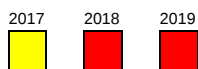
³⁶ “Scaling-up coordinated protection, promotion and enforcement of human rights for citizens and other vulnerable groups including internally displaced persons in Zimbabwe”, Monitoring Report December 2019.

granska makten och nå ut till befolkningen, fortsatt vara strategiskt viktiga. Stöd till media har nått ut till journalister, ”citizen journalists”, lokala radiostationer, och mediaorganisationer med kapacitetsbyggande åtgärder vilket stärkt oberoende medias förmåga att nå ut till en bred publik samt skapa engagemang och samtal kring frågor rörande mänskliga rättigheter.

I ljuset av den politiska, ekonomiska och sociala ojämlikheten i det zimbabwiska samhället är konfliktkänslighet av stor vikt vid bedömning av programförslag och samarbetspartner. Sida har under 2018 och 2019 tittat på hur vi kan vara mer aktiva inom konfliktthantering och fredsbyggande. Genom stöd till *Ukuthula*³⁷ främjas försoning och samarbete i Matabeleland genom aktiva samarbeten mellan förövare och deras tidigare offer. Ett tydligt resultat är att ungdomar i Sitezi i Gwanda, efter att ha deltagit lektioner om jämställdhet och medborgarskap, nu deltar aktivt i diskussioner om samhällsfrågor som gäller dem. Andra ungdomar fått praktisk utbildning i allt från sömnad till byggkonstruktion och arbetar nu tillsammans med att bygga en dam i Enyabdeni samt sy skoluniformer. Utöver att bidra till försörjning bidrar dessa gemensamma aktiviteter till att bygga upp och stärka sammanhållning i ett tidigare polariserat samhälle.³⁸ Dialog och engagemang med *Transitional Justice Working Group (TJWG)*, har inletts kring hur övergångsrättsvisa och försoning kan inledas i civilsamhället trots att ingen regelrätt politisk övergång i landet har skett. Förhoppningen är att dessa samtal ska resultera i konkret stöd under 2020. Stödet till *Diakonia*, som syftar till att stärka en demokratisk kultur hos myndigheter på lokal nivå och öka det politiska deltagandet hos främst kvinnor och unga, har under perioden resulterat i stärkt kapacitet för medborgare att ställa myndigheter till svars. Ett exempel är att medborgare gått samman och skickat in en begäran till Bulawayo City Council att förklara sig angående en otillbörlig offentlig upphandling.³⁹

iii. Mål 1.3 Stärkta förutsättningar för jämställdhet och respekt för mänskliga rättigheter, med fokus på kvinnor och flickor.

Strategimål

Sidas bedömning är att utveckling gått bakåt under perioden. Den våldsamma repressionen mot människorättsaktivister och de otydliga och ofta motstridiga budskapen från regeringen gällande demokratiska reformer gör att förutsättningarna gällande respekt för mänskliga rättigheter är svaga. Vad gäller arbetet med att förändra och anpassa grundlagsvidriga lagar till konstitutionen så har processen ofta varit öppen och konsultativ från regeringens sida, men enbart när det gäller lagar som ses som okontroversiella. Den svåra socioekonomiska kontexten slår hårdast mot kvinnor och unga. Barnnäktenskap ökar som en konsekvens av att djupt rotade patriarkala maktstrukturer institutionaliserats och används som överlevnadsstrategi, dvs barn gifts bort för att få färre munnar att mätta samtidigt som familjer får brudpris. Positivt är att ny lagstiftning som kriminaliserar barnnäktenskap troligtvis finns på plats inom en snar framtid, samt att lagstiftning som ska förbjuda aga i skolan också ligger för beslut. Under perioden har antal barn som registreras (s.k. *birth-registration*) ökat till 48%, från 32% (2014). Det är dock fortfarande alldeles för många människor i landet som inte är registrerade och således inte har tillgång till sina basala rättigheter⁴⁰. En positiv utveckling kan ses vad beträffar HBTQ personers

³⁷ Insats 11508

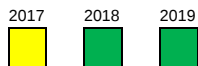
³⁸ Mail från (2020-01-22) och möte med Shari Eppel, director för Ukuthula.

³⁹ Diakonia Annual progress report “Enhancing Citizen Participation in Local Governance in Zimbabwe” 30 April 2019

⁴⁰ MICS 2019

rättigheter efter regimskiftet i november 2017, där samarbetspartner rapporterat att polisen inte längre stör HBTQ-organisationers sammanträden i samma grad som tidigare, samt att de blivit inbjudna att vara rådgivande till hälsoministeriet i frågor som rör HBTQ-populationen. Sexuell läggning erkänns fortsatt inte som en av diskrimineringsgrunderna i konstitutionen, men däremot har ett banbrytande domstolsbeslut i november 2019 erkänt diskriminering av en transperson och dömt ut skadestånd.

Portfölj

Under 2019 levererade 21 insatser⁴¹ mot strategimålet. Jämställdhet är en central komponent under alla strategimål, och därför återfinns många insatser under mål 1.3 utan att de nödvändigtvis har sitt huvudfokus här. Portföljen är relevant och i linje med förändringsteorin där fokus ligger på innovativa sätt att arbeta mot könsrelaterat våld och kvinnor och barns rättigheter. Ett exempel på detta är stödet till *Culture Fund* som syftar till att minska könsrelaterat våld och barnäktenskap genom bland annat interaktiv teater som utmanar traditionella könsroller och river ner föreställningar om ”kultur” som försvar för utövandet av våld mot kvinnor och barn. Kvinnors roll i freds- och försoningsarbete i Zimbabwe har lyfts genom *Womens Coalition of Zimbabwe* som i samarbete med Folke Bernadotteakademien höll en dialog och workshop med 30 deltagare från civilsamhället och NPRC kring kvinnor, fred och säkerhet. Arbetet är ett exempel på samarbete mellan ambassadens olika sektioner samt *Team Sweden*. *Gays And Lesbians of Zimbabwe (GALZ)* arbetar, med stöd från ambassaden, med att främja rättigheter för HBTQ-personer. Genom projektet har GALZ hållit workshopar för bland annat journalister, vårdpersonal, jurister och myndighetspersoner, inklusive polis, för att genom ökad medvetenhet och kunskap bidra till minskad stigmatisering och diskriminering av HBTQ-personer. Även om en viss förändring kan skönjas finns det mycket kvar att göra för att skapa medvetenhet och motarbeta felaktiga uppfattningar. GALZ har noterat en svag men positiv förändring av allmänhetens och statens attityd och uppfattning om HBTQ-personer efter Mugabes avgång⁴². Arbeta med oberoende media har även haft bäring på strategimålet genom att insatser kring kvinnors deltagande i media bland annat lyckats höja andelen kvinnor som hörs i ”community radio” från 5% (2013) till 30% (2018) vilket även har lyft nyhetsinnehåll till att rapportera mer kring frågor som rör kvinnor. Utöver de direkta insatserna så arbetar Sida regionalt genom att länka zimbabwiska organisationer med IDEAs program, som styrs från Etiopien, kring kvinnors deltagande i politiska processer.

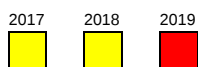
⁴¹ Insats: 10427 Mashambanzou: Reducing Vulnerability of Children, Insats: 10805 UNDP Zimbabwe Resilience Building Fund 2017 – 2021, Insats: 10812 UNFPA ZIM GBV 2017-2020, Insats: 11266 Practical Action Green Economic Development 2017 – 2020, Insats: 11283 ILO Entrepreneurship & Skills Development through Green enterPRIZE 2017-2020, Insats: 11762 OXFAM Climate Adaptation for Rural Livelihoods (CARL) 2018 – 2021, Insats: 11767 GALZ support to LGBTI, Insats: 11800 Marie Stopes International (PSZ) - SRHR Zimbabwe 2018-2021, Insats: 11802 PSI - SRHR Zimbabwe 2018-2021, Insats: 12060 Plan International SRHR ZIM 2018-2021, Insats: 12065 We Effect Green Enterprise Business Dev, Insats: 12309 UNICEF Child Protection CPF III Zimbabwe 2019-2021, Insats: 12433 SAYWHAT Youths Action for Choice 2018-2021, Insats: 52120084 UNICEF Health Development Fund 2016-2020, Insats: 52120092 Legal Resources Foundation 2016-2020: Access to Justice Programme, Insats: 52120103 Culture Fund Trust: Culture Actions 2017-2020, Insats: 11316 Women's Coalition of Zm: Strengthening Women's Advocacy for Inclusive Governance, Insats: 11508 UKUTHULA TRUST: Deepening Democracy in Zimbabwe, Insats: 12390 Veritas/Firinne trust - core support, Insats: 12559 UNRC ZUNDAF 2019-2021, Insats: 12789 FOJO/IMS ZimMedia21.

⁴² Narrative Report August 2019, Changing Faces Project.

3.2 Stödområde 2: Jämlik Hälsa

3.2.1 Mål 2.1 Förbättrad tillgång till god hälso- och sjukvård, inklusive stärkt hållbarhet och kapacitet i hälsosystemet, med fokus på kvinnor och barn.

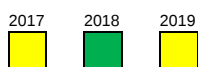
Strategimål

Utvecklingen mot målet har gått bakåt under perioden och hälsosektorn i Zimbabwe har gradvis försämrats till ett läge där det råder akut brist på resurser. Den uteblivna politiska prioriteringen och den ekonomiska utvecklingen har skapat stora svårigheter, då reallöner inom sektorn minskat kraftigt och bristen på utländsk valuta har försvårat införskaffandet av mediciner och andra resurser. Bristen på bränsle har också drabbat sektorn hårt. Under 2019 har en rad strejker bland hälsovårdspersonal mötts av motstånd från regeringens sida, och nära 300 läkare⁴³ har avskedats i Harare där de statliga sjukhusen befinner sig i en akut kris. Både hållbarhet och kapacitet i hälsosektorn har försämrats.

Hälsosektorns andel av statsbudgeten 2020 är 10% vilket är väsentligt lägre än Abuja deklarationens mål om 15%. I dagsläget är hälsosektorn helt beroende av givarmedel för att hålla uppe en minimal standard, och givarna står för över 80% av finansieringen av sektorn. De största biståndsgivarna inom hälsa är Globala Fonden, USA, GAVI, Storbritannien, EU, Sverige samt Irland⁴⁴. USA och Globala Fonden, fokuserar framförallt på HIV, tuberkulos och malaria. Tidigare erfarenheter visar att svenskt bistånd bidragit till en förbättrad mödra- och barnhälsovård samt påbörjan till bättre skyddssystem för barn. Vårt stöd inom hälsosektorn *Health Development Fund* (HDF) gör att vi får insyn i sektorn som helhet och kan driva svenska prioriteringar så som SRHR och mödra-, barnhälsa. Den senaste *Multi Indicator Cluster Survey (MICS)*⁴⁵ rapporten från UNFPA och Unicef visar att även om både barnadödligheten och mödradödligheten i Zimbabwe fortsatt är relativt hög, har barnadödligheten under perioden fram till februari 2019 sjunkit från 120 till 47 döda per 1000 levande födda barn (2014-2019), och mödradödligheten har sjunkit från 614 (2014) till 462 (2019) döda per 100 000 födselar.⁴⁶ Den förbättring som skett är mycket tack vare en ökad vaccinationsgrad samt att fler födselar sker på hälsokliniker i närvaro av utbildad personal på landsbygden. Med den kris som råder i hälsosektorn idag finns det stor risk att dessa resultat urholkas. De flesta mödrar som dör, avlider av komplikationer i samband med förlossningen, då det ofta är svårt att få tag i transport till sjukhus, men även på grund av att de urbana sjukhusen inte har den kapacitet och de resurser som krävs. Vidare tyder mycket på att många av de som avlider har försökt att göra osäkra aborter utanför hälsosystemet.

Portfölj

Under 2019 levererade 2 insatser⁴⁷ mot strategimålet. Det svenska stödet till hälsa går främst via Unicef och UNFPA till *Health Development Fund*, som även stöds av EU, DFID och Irland. Sverige har viktiga komparativa fördelar inom resultatområdet framförallt inom jämställdhet och SRHR. Sverige är en av de få (om inte den enda) av givarna som genom den feministiska utrikespolitiken driver känsliga och

⁴³ Det finns cirka 1620 läkare totalt i landet (både på senior och junior nivå).

⁴⁴ Health Sectors Resource Mapping (2019)

⁴⁵ Zimbabwe National Statistics Agency (ZIMSTAT) 2019. Zimbabwe Multiple Indicator Cluster Survey, MICS 2019

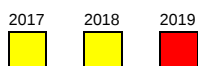
⁴⁶ Zimbabwe National Statistics Agency (ZIMSTAT) 2019. Zimbabwe Multiple Indicator Cluster Survey, MICS 2014 & 2019. Som en jämförelse: 2002 låg mödradödligheten på 1 069 per 100 000 födselar.

⁴⁷ Insats 12472 Chai Health Financing Zim 2018-2020 och Insats 52120084 UNICEF Health Development Fund 2016-2020.

viktiga frågor så som arbete mot tonårsgraviditeter, säkra och lagliga aborter, barnäktenskap, och HBTQ-rättigheter. Exempel på resultat är bland annat att fler hälsofaciliteter erbjuder preventivmedel och att fler ungdomar fått tillgång till denna service. Drygt 5 000 hälsoarbetare har utbildats i integrerad SRH och HIV-service, och över 15 000 överlevare av könsrelaterat våld har fått vård via HDF-stödda kliniker.⁴⁸ Dessa positiva exempel visar att Sverige, trots de relativt blygsamma resursbidragen, har spelat en katalytisk roll inom sektorn. Genom stöd till Clinton Health Access Initiative (CHAI) ges stöd för att stärka hälsoministeriets kapacitet inom bland annat planering och ekonomisk uppföljning.

3.2.2 Mål 2.2 Ökad tillgång till och respekt för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter, framförallt för unga människor.

Strategimål

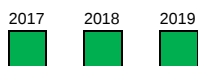

Sida bedömer att utvecklingen mot strategimålet gått bakåt. Den ekonomiska, politiska och humanitära situationen i landet slår hårdare mot kvinnor och barn. Våld mot kvinnor och barn ligger alltjämt på en hög nivå, och sexuellt våld har rapporterats i samband med säkerhetsstyrkornas övergrepp under oroligheterna i januari 2019, då sammanlagt 37 kvinnor rapporterade att de våldtagits av soldater⁴⁹. Mörkertalet är troligen större. Den ekonomiska krisen tvingar även in sårbara kvinnor (och barn) i prostitution.

Tillgången på preventivmedel har försämrats under 2019. Det finns även fortsatt stora utmaningar för ungdomar att få tillgång till information och tjänster som rör deras sexuella och reproduktiva hälsa och rättigheter. Förutom bristande utbud är fördömande attityder bland hälsopersonal gentemot ungdomar, särskilt när det gäller deras sexualitet, fortfarande vanliga. Likaså finns begränsad tillgång till preventivmedel och HIV-test utan förälders samtycke. HBTQ-personer möter inte sällan ytterligare hinder och stigmatisering inom vården.

Oönskade tonårsgraviditeter och barnäktenskap fortsätter ligga på en hög nivå. Var tionde flicka beräknas föda barn mellan åldern 15-19 år. Generellt skyddar sig dock ungdomar bättre vid sex idag jämfört med för några år sedan, och en högre andel testar sig för HIV. Trots detta visar statistiken på en generellt låg kunskapsnivå om HIV-prevention bland framförallt flickor i åldern 15-24 år på landsbygden med låg utbildningsnivå. Enlig Guttmacher Institute⁵⁰ uppskattas att osäkra aborter skördar cirka 20 000 liv om året, och trots en pågående debatt om att reformera *Termination of Pregnancy Act* för att bredda kriterierna för tillåten laglig abort så finns inget konkret i dagsläget.

Portfölj

Under 2019 levererade 6 insatser⁵¹ mot strategimålet. Sidas bedömning är att portföljen inom SRHR fortsätter vara relevant. Stödet går främst via Marie Stopes (PSZ) och *Population Service International*

⁴⁸ HDF Annual Report, 2018

⁴⁹ CSU Third Quarterly Update 2019

⁵⁰ <https://www.guttmacher.org/fact-sheet/abortion-zimbabwe>

⁵¹ Insats: 10427 Mashambanzou: Reducing Vulnerability of Children, Insats: 11767 GALZ support to LGBTI, Insats: 11800 Marie Stopes International (PSZ) -SRHR Zimbabwe 2018-2021, Insats: 11802 PSI - SRHR Zimbabwe 2018-2021, Insats: 12060 Plan International SRHR ZIM 2018-2021, Insats: 12433 SAYWHAT Youths Action for Choice 2018-2021,

(PSI)⁵² samt UNFPA, med inriktning på tjänster för unga gällande tillgång till SRHR inklusive preventivmedel, vård för livmoderhalscancer, samt säkra aborter.

Exempel på exempel från stödet PSI över 70 000 klienter fick tillgång till tjänster på deras åtta *New Start Centres*⁵³. Knappt 20 miljoner kondomer delades ut under programmet. Livmoderhalscancerscreening utfördes för 19,448 kvinnor. Utöver de mer kliniska hälsotjänsterna gavs stöd till 1360 kvinnor och flickor som utsatts för våldtäkt och/eller könsrelaterat våld. 68% av dessa var under 16 år. Under menshygienkomponenten delades 2512 menskoppar ut till unga kvinnor och flickor. PSI har också startat debatter och diskussioner kring SRHR och HIV-prevention genom sociala media, så som Facebook⁵⁴. Stödet till *PSZ/Marie Stopes* har också bidragit till förbättrad tillgång till SRH-tjänster och preventivmedel för kvinnor och flickor. Vidare tillhandhåller PSZ säkra aborter och postabortvård. Frågan om tillgång till säkra och valfria aborter fortsätter vara en känslig fråga i Zimbabwe. Genom svenskt stöd arbetar den enskilda organisationen *Say What* med information och mediakampanjer för att frågan ska diskuteras och debatteras. Sida har också samarbetat med olika mediaaktörer och lokala *influencers* (artister, journalister, parlamentariker) för att öka påverkan och budskapen inom SRHR och könsrelaterat våld. Några exempel är tv-program på teman som abortlagstiftning, menshygien och flickors rättigheter⁵⁵, samt ett frågeprogram om SRHR. Programmen ”*Unpacking Termination of Pregnancy in Zimbabwe*” och ”*Menstrual Health Management*” nådde cirka 10 000 tittare per avsnitt⁵⁶. Efter programmen donerade flera organisationer och privatpersoner menshygienprodukter till ambassaden som har vidarebefordrats till 700 flickor på en skola i en fattig förort till Harare. Liknande initiativ planeras att genomföras under 2020, då de visat sig få stort genomslag hos målgruppen.

Genom stödet till PLAN⁵⁷ har kampanjen *SPEAKOUT!!* lanserats i samarbete med kyrkor och religiösa ledare. Syftet är att använda religiösa ledare som positiva förändringsaktörer i kampen mot könsrelaterat våld. Ambassaden har under året mottagit ett pris (*SheDecides People's Award*) för arbetet med jämställdhet och SRHR inriktat på unga kvinnor och flickor.

3.3 Stödområde 3: Försörjning, miljö, klimat och energi

Detta är ett nytt stödområde i strategin och portföljen är delvis under uppbyggnad.

3.3.1 Mål 3.1 Förbättrade möjligheter till en hållbar försörjning, med fokus på hållbar livsmedelsförsörjning, produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor, särskilt för kvinnor och ungdomar.

Strategimål	2017	2018	2019
			

⁵² Insatsnummer 11802

⁵³ Centren är: New Africa House, Bambanani, Chitungwiza, Masvingo, Mutare, Gweru, Chipinge, Nkulumane

⁵⁴ PSI SIDA Year 1 Report, 2019

⁵⁵ Under 2019 har ambassaden blivit en allt mer uppmärksam aktör inom social media, framförallt Twitter, där inlägg från programhandläggare inte sällan bidrar till debatt och informationsutbyte inom till exempel miljöfrågor, SRHR och menshygien.

⁵⁶

<https://www.youtube.com/watch?v=QssEwfDIK0E&list=PL0iiXxxT9DUvhhPn0bed7uCYyNugrcxcz&index=9&t=0s>

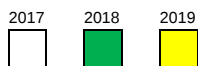
⁵⁷ Insats nummer 12960

Sida bedömer att utvecklingen mot strategimålet gått bakåt. Den makroekonomiska utvecklingen fortsätter alltså att försämrats vilket, i kombination med en akut bränslebrist i hela landet, får stora konsekvenser för produktionssektorn som fortsätter att stagnera. Arbetsvillkoren för en majoritet av Zimbabwe:s befolkning, särskilt för den stora gruppen lantarbetare, är undermåliga. Många får sin inkomst genom att arbeta som daglönare och repressionen mot de som försöker organisera en gemensam förhandlingsposition gentemot arbetsgivare är omfattande.

Livsmedelsförsörjning försvåras ytterligare av bristen på tillgång till kontanter och andra resurser som krävs så som gödningsmedel, samt den av regeringen förda *Command Agriculture*-politiken, som styrt vad bönderna odlar, bland annat genom att regeringen delat ut gratis utsäde för vissa typer av grödor men inte andra, vilket har påverkat marknadspriserna för dessa grödor. Klimatfaktorer samt erosion och magra jordar, som ett resultat av överanvändning av marken, påverkar också jordbruket negativt i stora delar av landet där flertalet av landsbygdsbefolkningen bor. För att förbättra livsmedelssäkerheten krävs det ökad dialog mellan regeringen och genomförande parter. Den fond genom UNDP, *Zimbabwe Resilience Building Fund (ZRBF)*⁵⁸, som Sverige stöder tillsammans med EU och DFID är ett verktyg som söker trygga hållbar och resilient försörjning för nära en miljon zimbabwier på landsbygden, bland annat i samarbete med privata aktörer och civilsamhällesorganisationer. Jordbruksministeriet är en viktig partner som också är del av styrkommittén för fonden.

Andelen av befolkningen som befinner sig i matosäkerhet kommer att öka ju längre in den så kallade, ”lean season” Zimbabwe går⁵⁹. En tydlig signal om att situationen redan är i en kritisk fas är att *World Food Programme (WFP)* gått från kontantutbetalningar till ren matutdelning då lokala marknader har kollapsat på landsbygden. Resursmobilisering till hälsa, nutrition, vatten och sanitet, och skydd kommer att krävas det kommande året. Cyklonen Idai slog hårt mot fyra av Zimbabwe:s östra regioner där 270 000 människor drabbades. I den akuta hjälpinsatsfasen kraftsamlade framförallt privatpersoner och civilsamhället för att bistå med förnödenheter. Regeringen har försummat sitt långsiktiga ansvar för de drabbade. Människor som har tvingats att flytta har lämnats åt sitt öde i läger som inte underhålls och utlovade vidarebosättningsåtgärder har uteblivit. Situationen i lägren är akut och de som kan flyttar, trots att detta innebär förlorad rätt till vidarebosättning.

Portfölj

Under 2019 levererade 7 insatser mot målet⁶⁰. Sidas bedömning är att portföljen är delvis relevant och stöder utvecklingen för ökad resiliens, insatser mot klimatpåverkan, livsmedelsförsörjning och utveckling av gröna jobb. Kärnan i portföljen är ZRBF som täcker närmare en miljon människor i 18 distrikt. Fokus är framförallt hållbar matsäkerhet samt skapandet av hållbara jobb för kvinnor och ungdomar. Under perioden har ZRBF bland annat bidragit till att förse 15 262 hushåll med rent dricksvatten och sanitetslösningar och 780 strukturer för förbättrad djurhushållning har satts upp.

⁵⁸ Insats 10805

⁵⁹ Denna period är normalt under regnperioden, mellan november och april, dvs under den tid som tidigare matförråd tar slut och befolkningen väntar på nästa skörd.

⁶⁰ Insats: 10805 UNDP Zimbabwe Resilience Building Fund 2017 – 2021, Insats: 11266 Practical Action Green Economic Development 2017 – 2020, Insats: 11283 ILO Entrepreneurship & Skills Development through Green enterPRIZE 2017-2020, Insats: 11762 OXFAM Climate Adaptation for Rural Livelihoods (CARL) 2018 – 2021, Insats: 12065 We Effect Green Enterprise Business Dev, Insats: 12066 SNV Opportunities for Youth Employment & Enterprise 2019-2023, Insats: 51050106 AECF 2017-22 Renewable Energy and Adaptation to Climate Technologies (REACT).

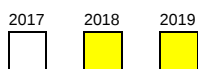
Kvinnors och ungdomars inflytande över beslutsfattande på den lokala nivån har ökat med nära 24%⁶¹. Tre ytterligare insatser i portföljen fokuserar också på livsmedelssäkerhet, anständiga jobb och klimatanpassning vilket innebär att Sverige täcker totalt 23 distrikt i Zimbabwe med insatser för stärkt resiliens. Dessa är stöden via *Oxfam*, *Practical Action* och *We Effect*⁶². Enbart stödet genom *Oxfam* syftar till att stärka resiliensen för över 50 000 hushåll. Genom programmet *Green EnterPRIZE*⁶³ via ILO, och *Green Innovations Hub* (GiHub) via Unicef⁶⁴, stöder Sida gröna och anständiga jobb med fokus på ungdomar. GiHub gav stöd till 40 unga entreprenörer som utvecklar ”gröna” innovationer. Utöver detta har 30 praktikanter utbildats i hur man gör företag mer miljövänliga⁶⁵.

Sverige var tidigt ute med stöd till de distrikt som drabbades av cyklonen Idai genom FN-partners som WFP, Unicef, UNFPA, IOM och UNDP. Dessa organisationer var först på plats med leverans av mat, skydd, vatten och sanitet (WASH), samt basvaror så som hygien och sanitetsprodukter till de drabbade områdena. Sverige riktade specifikt stöd för att säkerställa barns rättigheter och skydd i kölvattnet av cyklonen genom Unicef. Då kvinnor och barn är särskilt utsatta i katastrofsituationer lades vikt vid att stötta FN i ansträngningar för att förebygga och skydda mot könsrelaterat våld genom att tillhandahålla säkra utrymmen. Genom ytterligare stöd till civilsamhällesorganisationer som jobbar specifikt med insatser i de cyklondrabbade distrikten är Sverige fjärde största bilaterala givare⁶⁶ till den humanitära responsen.

Portföljen ligger i linje med förändringsteorin, främst genom fokus på resiliensbyggande åtgärder riktade mot kvinnor och ungdomar.

3.3.2 Mål 3.2 Förbättrad tillgång till förnyelsebar energi som är socialt och miljömässigt hållbar.

Strategimål

Detta mål går delvis framåt. Det finns ett stort behov av förbättrad tillgång till förnybar och miljömässigt hållbar energi i Zimbabwe. Majoriteten av hushållen på landsbygden i Zimbabwe har inte tillgång till el, utan behöver förlita sig på fotogen, ved eller batterier för matlagning och ljuskällor mm. Den ekonomiska kräftgången de senaste åren har haft en negativ påverkan på initiativ inom privatsektorn för att öka tillgången till el på landsbygden, vilket innebär en långsammare utveckling än planerat för lokala energilösningar, så som minivattenkraftverk, solenergianläggningar osv. Under 2019 har energiförsörjningen i hela landet försämrats kraftigt, även i städerna, vilket ytterligare ökat behovet av alternativa småskaliga energikällor. Den rådande ekonomiska situationen gör det svårt att satsa på långsiktigt hållbar infrastruktur för förnyelsebar energi. Bristen på utländsk valuta och ett osäkert politiskt landskap gör det svårt för privata näringsaktörer och myndigheter att satsa på högkvalitativa lösningar inom t.ex. solenergi trots att behovet är stort. Det krävs innovativa lösningar för att målet ska nås.

2017 2018 2019

⁶¹ ZRBF Narrative Report, July 2018

⁶² Insatserna 11762, 11266 och 1206

⁶³ Insats 11283

⁶⁴ Insats 10962

⁶⁵ UNICEF Annual Review, 31 January 2019

⁶⁶ Samt 6:te största givare totalt.

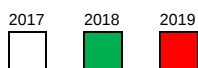
Portfölj

Under 2019 levererade 6 insatser mot strategimålet⁶⁷. Portföljen syftar till att öka tillgången till förnybar energi. Stödet till *Renewable Energy and Climate Change Technology* (REACT) som genomförs i samarbete med Power Africa med syfte att öka kapitaltillgången för den privata sektorn att utveckla förnyelsebar energi har under perioden försenats på grund av korruptionsutredningar. Dämed har de förväntade resultaten också kraftigt försenats. Utöver stödet till REACT har Sida integrerat lösningar för förnyelsebar energi i andra insatser inom portföljen, till exempel solenergianläggningar som driver dricksvattenpumpar i ZRBF och Oxfam-stöden, liksom solenergidrivna bevattningsanläggningar i stödet genom Practical Action⁶⁸. Sida arbetar även med Unicef för att stödja unga entreprenörer som fokuserar på förnyelsebar energi inom Green Innovations Hub. Portföljen ligger i linje med förändringsteorin, och Sida bedömer att portföljen är delvis relevant. Ett nytt initiativ är att bidra till ökad tillgång till förnyelsebar energi genom ett pilotprojekt där Sida i ett första led bidrar till finansiering av solenergi hos fem av våra samarbetspartner.

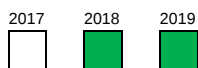
3.3.3 Mål 3.3 Förbättrad kapacitet hos aktörer att bidra till miljö- och klimatomfattig hållbarhet.

Strategimål

Sidas bedömning är att utvecklingen går bakåt. Det finns ett fortsatt stort behov av att förbättra kapaciteten hos flertalet aktörer inom området. Stöd ges både via multilateraler och civilsamhällesorganisationer. Genom påverkansarbete och kunskapsspridning kring klimatpåverkan och dess effekt på miljön har förståelsen ökat och attityder börjat ändras till hur utvecklingsinsatser behöver anpassas till miljön och klimatförändringarna som påverkar Zimbabwe med regelbundenhet, bland annat *El Niño*.

Portfölj

Under 2019 levererade 9 insatser mot strategimålet⁶⁹. Portföljen är relevant och Sida har gjort stora ansträngningar för att finna insatser som kan bidra till målet. *Green Innovations Hub* och *Green EnterPrize* syftar till att öka kapaciteten hos unga och entreprenörer för att bidra till miljö- och klimatomfattig hållbarhet. Bland annat arbetar *Green EnterPrize* med utvalda små och medelstora företag för att minska både kostnader och utsläpp genom att effektivisera processer och införa energisnåla alternativ.

⁶⁷ Insats: 11266 Practical Action Green Economic Development 2017 – 2020, Insats: 11283 ILO Entrepreneurship & Skills Development through Green enterPRIZE 2017-2020, Insats: 11762 OXFAM Climate Adaptation for Rural Livelihoods (CARL) 2018 – 2021, Insats: 12066 SNV Opportunities for Youth Employment & Enterprise 2019-2023, Insats: 51050106 AECF 2017-22 Renewable Energy and Adaptation to Climate Technologies (REACT), Insats: 52120084 UNICEF Health Development Fund 2016-2020

⁶⁸ Practical Action Annual Review Minutes, September 2018.

⁶⁹ Insats: 11266 Practical Action Green Economic Development 2017 – 2020, Insats: 11283 ILO Entrepreneurship & Skills Development through Green enterPRIZE 2017-2020, Insats: 11762 OXFAM Climate Adaptation for Rural Livelihoods (CARL) 2018 – 2021, Insats: 12066 SNV Opportunities for Youth Employment & Enterprise 2019-2023, Insats: 51050106 AECF 2017-22 Renewable Energy and Adaptation to Climate Technologies (REACT), Insats: 52120084 UNICEF Health Development Fund 2016-2020

Sida har aktivt verkat för att Sidas kapacitetsutvecklingsprogram (ITP) ska inkludera deltagare från Zimbabwe för att ytterligare öka aktörers exponering för miljö- och klimatomfattande hållbara lösningar. Andra insatser i portföljen bidrar mer indirekt till målet, till exempel att genom nätverkande länka svenska Naturvårdsverket med *Zimbabwe Climate Change Department* vilket har utmynnat i ett kapacitetsutvecklingsprogram. SMHI samarbetar också med Oxfam i den insats som Sida stöder i Matabeleland.

4 Implikationer och rekommendationer

4.1 Implikationer för innevarande strategiperiod

I nuvarande strategi står det att ”risken för ökad politisk oro, fördjupad ekonomisk nedgång samt ökad fattigdom är stor”. Under 2020 kommer strategin att genomföras i en situation där dessa försämringar och risker har slagit in. Det finns inga tecken på att den ekonomiska krisen kan få en snabb lösning. Politiskt är Zimbabwe allt mer polariserat och det råder ledarskapskris inom båda de främsta politiska partierna. I tillägg till den ekonomiska krisen krävs hantering av konsekvenser av klimatrelaterade chocker såsom torkan och cyklonen Idai, som lett till ökad sårbarhet för befolkningen, inklusive extremt hög livsmedelsotrygghet och undernäring. Det finns en växande frustration bland befolkningen, och ingen tydlig plan från regeringen för hur den ska bemötas. En uppgiven befolkning kan komma att se till militären som lösningen och att man genom en ny kupp kan få till en förändring och förbättring. Vad gäller respekten för mänskliga rättigheter finns en överhängande risk att en allt mer pressad regering kommer att möta nya protester med våld från säkerhetsstyrkorna.

Trots den försämrade kontexten i landet visar den portföljanalys som gjordes i samband med MDPA:n att portföljerna under alla tre stödområdena i stort fortsatt är relevanta. Sida kommer att under januari och februari 2020 tillsammans med expertis från HK, fortsätta arbetet med att anpassa portföljen efter den försämrade situationen i landet.

2019 har påmint oss om hur sårbart en misskött ekonomi är när landet också utsätts för klimatrelaterade naturkatastrofer i form av torka, cykloner och dess kumulativa effekter för befolkningen. Människors sårbarhet har ökat markant under 2019 och utsikten för återhämtning under 2020 är obefintlig. Det är därför viktigt på medellång sikt att öka fokus på att stärka människors och samhällens resiliens. Här är området **sysselsättning, livsmedelsförsörjning och jordbruk** särskilt viktigt. I centrum står insatsen *Zimbabwe Resilience Building Fund*. Portföljen kommer att ses över under året för att tydligare styras mot sårbara lokalsamhällen. Ytterligare fokus kommer att behöva läggas på stöd till hållbar sysselsättning och försörjningsstrategier som motverkar negativa överlevnadsstrategier, både på landsbygden och i urbana miljöer. Sida kommer att arbeta aktivt tillsammans med andra givare för att identifiera ytterligare möjligheter (inom redan existerande eller nya insatser) som stärker människors och lokalsamhällens resiliens i den rådande situationen. Detta kommer att innefatta ett aktivt arbete tillsammans med det humanitära biståndet inom det s.k. nexus mellan humanitärt bistånd, utvecklingssamarbete samt ev. också konfliktförebyggande insatser.

Ett viktigt område att fortsätta bevaka är utrymmet för **demokrati och för människorättsförsvarare** att verka, ökad kunskap bland människor om sina mänskliga rättigheter samt en fungerande rättssektor. Ett ökat fokus förväntas också krävas på den tematiska prioriteringen på **konfliktprevention och försoning**. Att stärka respekten för **kvinnors rättigheter, SRHR, och arbeta mot könsrelaterat våld** kommer att fortsätta vara viktigt. Krisen inom hälso- och utbildningssektorerna, med strejkande läkare och lärare, riskerar att skapa en långvarig nedgång för barns utveckling, rättigheter och möjligheter

(*Opportunities and Choice*). Sida kommer att tvingas bli än mer riskbenägen inom framförallt hälsosektorn, där strategimålet kan komma att bli inadekvat när man går från att sikta på utveckling till att enbart upprätthålla, eller till och med att rädda liv. Kunskap om **sexuell och reproduktiv hälsa och tillgång till korrekt information, sexuella och reproduktiva hälsotjänster** samt grundläggande hälsovård är centralt för att minska mödra- och barnadödligheten. Det finns fortsatt brister i tillgång till menshygien, samt behov för **arbete med norm- och attitydförändringar** för att nå ungdomar med integrerad SRHR-service och sexualundervisning som är anpassad efter deras behov. Fortsatt arbete för att undvika att flickor slutar skolan är viktigt, liksom att nå flickor, som trots allt hoppar av skolan, med SRHR-information, framförallt på landsbygden. Sida kommer, tillsammans med övriga givare i inom hälsosektorn se över hur olika stöd till sektorn kan bli effektivt.

Genom våra nuvarande partner och med den givarkoordinering som finns, kommer Sida att arbeta vidare med dialog för påverkan gentemot regeringen direkt och genom partner. Sida kommer att fortsätta arbeta aktivt med bankerna och FN-familjen för att driva på utökat samarbete mellan organen och för att FN ska bli en starkare röst i den pågående ekonomiska, politiska och humanitära krisen. Vidare har Sida ett aktivt utbyte med de svenska CSO:er som finns på plats, som också innebär möjligheter att nätverka med gräsrotsorganisationer och andra aktörer utöver direkta partner. Sida kommer att arbeta aktivt under hela 2020 med att ständigt uppdatera omvärldsanalysen, vår MDPA, och se över möjligheterna att uppnå satta strategimål samt vid behov justera dessa i dialog med Sida och UD. Klart är att det kommer inte bli ett år med *buisness as usual*.

4.2 Rekommendationer inför kommande strategi

Utvecklingen under de resterande två åren av nuvarande strategiperiod är osäker och kommer att vara avgörande för inriktningen för kommande strategi. Zimbabwe kommer med största sannolikhet att falla ned i en utdragen humanitär katastrof, om inte regeringen prioriterar och internationella samfundet kan mobilisera tillräckligt med humanitära resurser. I ett värsta scenario finns en risk att landet går från att vara en svag till en kollapsad stat. Enligt FNs senaste humanitära responsplan⁷⁰ beräknas att 6,7 miljoner zimbabwier, det vill säga nära hälften av befolkningen, kommer lida brist på mat under första kvartalet 2020, och det finns en överhängande risk för en än förvärrad humanitär situation, med dåliga skördar, en hälsosektor som går på knäna, brist på tillgång till rent vatten och en ständig risk för ett kolerautbrott.

En ny strategi för Zimbabwe behöver vara flexibel och med högre risktagande. Ett särskilt exempel är inom hälsoområdet där nuvarande mål kan komma bli inadekvat när/om man går från utveckling till att enbart upprätthålla och rädda liv. På medellång sikt föreslås ett ökat fokus på att stärka människors och samhällens resiliens. Området sysselsättning, livsmedelsförsörjning och jordbruk blir fortsatt viktigt. I avsaknad av positiva politiska och ekonomiska reformer rekommenderas att en ny strategi fortsatt inte omfattar samarbete med den zimbabwiska staten.

Sida har sammanfattat ambassadens beskrivning och konsekvenser av tre möjliga scenarier beroende på hur situationen utvecklas. Mer dialog kommer att krävas framöver och en hög flexibilitet är viktigt.

⁷⁰ Från januari 2020

1. Troligaste scenariot: *Försämrad situation med negativa konsekvenser inom samtliga stödområden*

Utvecklingen fortsätter nedåt inom samtliga stödområden, med fortsatta försämringar vad gäller tillgång på vård, utbildning och social service. Fattigdomen på landsbygden blir kronisk och kollapsade marknader kan inte återuppstå. Tillgång till el och bränsle försämras ytterligare. Den humanitära situationen förvärras och skörden blir även framöver mager på grund av bristande regn, och en misskött planmarknad. Civilsamhället försvagas, och en ökande frustration bland befolkningen och den snabbt försämrade ekonomin leder till upplopp och social oro som våldsamt slås ned av säkerhetsstyrkor och leder till fler fall av övergrepp på mänskliga rättigheter och ökat könsrelaterat våld.

I detta scenario blir biståndets roll mer att upprätthålla alternativ till social service och tillse att så få som möjligt faller ner i kronisk fattigdom, samt att arbeta med att hålla civilsamhället igång som en motvikt till en allt mer repressiv statsapparat. Att nå en snabb positiv utveckling är inte realistiskt i detta scenariot. Att arbeta med att finna förändringsagenter inom stat och civilsamhälle är centralt. Fokus på att stärka och utarbeta resiliensmetoder och sociala skyddsnät är fortsatt viktigt i medel och långt perspektiv.

2. Bästascenariot: *Status quo*

Läget fortsätter i princip som *status quo*, Zimbabwe fortsätter att hanka sig fram med begränsade el- och bränsletillgång och en svag ekonomi men utan större försämringar. Klimatpåverkan fortsätter vara svår för jordbrukare på landsbygden. Korruptionen fortsatt utbredd. Jordbruket går överlag på knä, men viss positiv utveckling kan skönjas inom framförallt hortikultur.

I detta scenario förutses att fortsatt matbistånd i kombination med ökade insatser för stärkt resiliens krävs. Ett ökat bistånd till rätt katalytiska krafter inom både civilsamhället och inom offentlig sektor, bland annat med fokus på antikorrupption, kan bidra till en positiv utveckling. Det blir centralt att finna och arbeta med förändringsagenter inom stat och civilsamhälle. Nuvarande insatsportfölj är generellt relevant. Ett resiliensperspektiv bör integreras genom hela strategin och för samtliga strategiområden, och på ett holistiskt sätt tänka in innovativa och hållbara lösningar, inklusive insatser mot den utbredda korruptionen.

3. Värstascenariot: *Starkt försämrad situation där Zimbabwe går mot en kollapsad stat*

Regeringen misslyckas med att få igång ekonomin. Sjukhus och skolor kan inte ens minimalt upprätthållas av staten och sittande regering förlorar sin redan begränsade legitimitet. Liksom i det troliga scenariot leder den ökande frustrationen och försämrade ekonomin till upplopp, social oro och kaos med ökade konfliktytor. Säkerhetsstyrkor och militär används för att våldsamt slå ned alla former av protester. Klimatpåverkan spär på konflikter och spänningar.

Ett av biståndets viktigaste uppgifter blir att bidra till att detta scenario inte blir realitet. I ett våldsammare Zimbabwe med en försvagad och hotad regeringen som troligen kommer att luta sig allt mer mot militären för att överleva kommer givarnas roll gå från långsiktig uppbyggnad till att ha ett humanitärt fokus på att rädda liv, och tvingas finansiera alternativ till statsdriven basservice. Stöd till demokratiska krafter och till civilsamhället är fortsatt viktigt men kommer att vara på en lägre nivå än idag. Insatsportföljen behöver ses över med fokus på ovan och fokus blir att så få som möjligt faller ner i kronisk fattigdom.

Inför kommande strategi rekommenderar Sida:

- Strategins befintliga stödområden kvarstår men miljö och klimat (inklusive energi) och försörjning bryts ut till två separata stödområden. Vidare rekommenderar Sida att jämställdhet fortsätter att integreras inom samtliga stödområden och därmed inte särskilt lyfts in under stödområdet för demokrati, mänskliga rättigheter och rättsstatens principer.
- Rekommenderade stödområden är; 1) Demokrati, mänskliga rättigheter och rättsstatens principer, 2) Jämlig hälsa och SRHR, 3) Inkluderande hållbar försörjning, och 4) Miljö- och klimatmässigt hållbar utveckling och hållbart nyttjande av naturresurser

Inom ramen för de föreslagna stödområdena och kommande målskrivningar bör särskilt följande prioriteras:

- stärkt resiliens mot återkommande chocker och ett ökat samspel med det humanitära biståndet
- arbete mot könsrelaterat våld och sexuell reproduktiv hälsa och rättigheter också för unga
- fokus på sociala sektorer i bredare bemärkelse/sociala skyddsnät.
- freds- och konfliktförebyggande, samt insatser mot utbredd korruption och för att stärka god samhällsstyrning.
- stöd till bredare tillgång till förnybar energi.

Det är viktigt att betona (oavsett scenario) att det kommer vara ytterst svårt att ha möjlighet att bidra till en tydlig positiv utveckling inom stödområdena. Att nå resultat på insats- och portföljnivå kommer inte nödvändigtvis innebära att en generell negativ utveckling inom stödområdet går att förhindra. Insatser och resultat kan däremot bidra till en markant förbättring för de personer som omfattas och nås av insatsen. Framtida mål bör därför formuleras med en realistisk ambitionsnivå, för att bidra till att bibehålla/bevara, och där möjligt stärka och förbättra, befintlig utvecklingsnivå inom respektive stödområde, så att fattiga människors situation inte ytterligare försämras.

Bilaga P6

All data in report is per December 31, 2019. It is an annex to the Strategy Report submitted to the Ministry of Foreign Affairs.

Average Annual Strategy Amount 2019: 300 000 KSEK

Total Strategy Outcome 2019: 358 541 KSEK

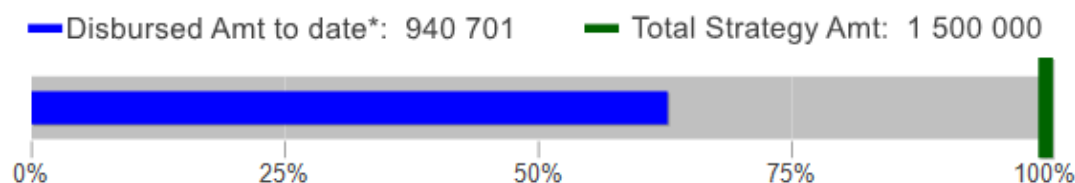
Table 1. Financial Overview 2019 per Area of Support/Objective in Strategy

Strategi	Stödområde	Mål	Utbetalat 2019
Strategy	Areas of Support	Objective	Outcome 2019 (KSEK)
Zimbabwe 2017-2021	Total		358 541
	Not allocated to area of support	Not allocated to result	2 260
		Total	2 260
	Human Rights, Democracy, The Rule of Law and Equality	Improved conditions for democratic governance, reducing corruption, responsibility and accountability in public institutions.	45 567
		Increased capacity of civil society and independent media to carry out their democratic and investigative functions	39 505
		Strengthened conditions for equality and respect for human rights, with a focus on women and girls	79 833
		Total	164 904
	Equal Health	Improved access to quality health care, including enhanced sustainability and capacity of the health system, with a focus on women and children.	46 050
		Increased access to and respect for SRHR, especially for young people.	68 595
		Total	114 645
	Livelihood, Environment, Climate and Energy	Improved opportunities for sustainable livelihoods, with a focus on sustainable food security, productive employment with decent working conditions, especially for women and young people.	41 073

		Improved access to renewable energy that is socially and environmentally sustainable.	20 198
		Improved capacity of stakeholders to contribute to environmental and climate sustainability.	15 461
		Total	76 732

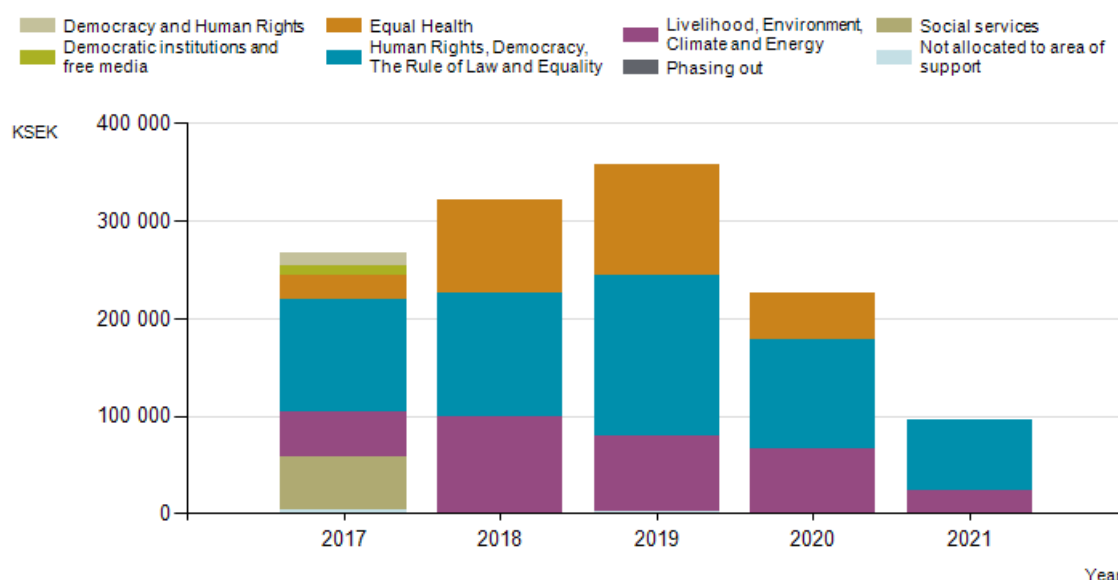
Table 2. Total Strategy Amount and Disbursed Amount During the Strategy Period (KSEK)

Strategy is in its 3rd year with total duration of 5 years.

* Note that the Disbursed Amt to date includes even payments made in the last year of the previous strategy, 79 573 KSEK

Table 3. Agreed Amounts per Area of Support for the Strategy Period

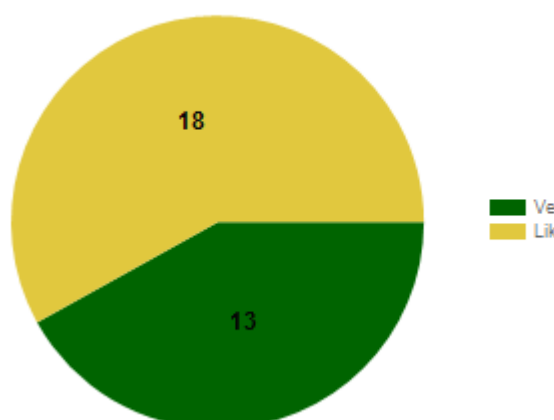
Information on area of support/objective in strategies was phased into Sida's systems starting 2012, but is incomplete up to 2015. This relates only to system generated data. Sidas contributions have always been assessed in relation to decided strategies incl. areas of support and objective (and previously areas and subareas). Correct information on division per area of support for 2015 and earlier is available in the previous strategy reports.

Table 4. Assessment of the Likelihood of Achieving the Contribution Objectives

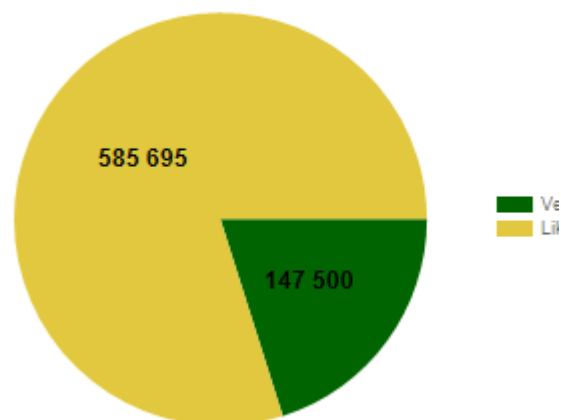
The two pie charts show the assessments of the likelihood of achieving the objectives of the contributions included in the strategy portfolio as per (4.1) contributions and (4.2) accumulated disbursed amount. The data is system-generated and aggregated based on the *Conclusion on Performance* (CoP) in Trac. In connection with the CoP, the question of the likelihood of achieving the contribution objective is answered according to a four-point scale, namely:

1. Very likely
2. Likely
3. Not likely
4. Not appraisable¹

4.1 As per Contribution

4.2 As per Accumulated Disbursed Amount (K)

* Agreements newer than one year are assessed as "very likely" by default.

** Assessments made in Trac 6 have not been migrated since some questions in Trac 7.0 are new and have no equivalent in earlier versions of Trac. Therefore, the assessments made in Trac 6 are grey.

¹ Assessment "Not appraisable" is justified in cases when:

- There is not enough data to make an assessment (eg in difficult environments or late reports)
- The context of the contribution has changed significantly (eg natural disaster, coup d'état, extensive staff change of partner, corruption claim or similar.)
- The contribution itself has changed significantly (eg, the goal, scope, or timeframe of the contribution has been changed)

Table 5. Outcome on All Appropriations in the Selected Country/Region
(incl. Country Allocation)

	Anslagspost	Utfall 2019 (KSEK)	Avtalad bemyndiganderam (KSEK)
ID03 Partner country ENG	Appropriation	Outcome 2019 (KSEK)	Agreed frame of Outstanding commitments (KSEK)
Zimbabwe	101 Humanitära insatser (7 1:1.1)	48 490	0
	103 Stöd genom svenska organisationer i det civila samh (7 1:1.5)	36 766	6 278
	106 Afrika (7 1:1.9)	358 541	328 514
	113 Kapacitetsutveckling och Agenda 2030 (7 1:1.28)	1 034	0
	Total	444 832	334 792

The first three digits is a Sida-internal code. The numbers in brackets after the title is the appropriation number in the Swedish state budget, for example (7 1:1.6) is expenditure area 7, appropriation area 1:1, appropriation 6 = Asia. Appropriations 30, 31 and 33 are managed by the MFA and administered by Sida.